

08.10.2024

Kokousaika 08.10.2024 15:30 - 17:46

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari läsnä: 511 - 522 §, poistui 17:43 varapuheenjohtaja
Rautava, Risto Borgarsdottir Sandelin, Silja Haglund, Mia Kivekäs, Otso Meri, Otto	läsnä: osa 512 §, 513 - 524 §, saapui 15:38
Nevanlinna, Tuomas Pajunen, Jenni	läsnä: osa 512 §, 513 - 524 §, saapui 15:40
Penttinen, Katri Raatikainen, Mika Hjelt, Jenni Koljonen, Olli-Pekka Rossi, Saana	varajäsen varajäsen varajäsen

Muut

Lehmuskoski, Ville Nikunen, Esa Pudas, Kari Randell, Mari Sutela, Leena Eräranta, Susa Haapanen, Sami Luomanen, Jussi	kaupunkiympäristön toimialajohtaja ympäristöjohtaja tekninen johtaja asiakkuusjohtaja yhteisten palvelujen johtaja vs. asemakaavapäällikkö tonttipäällikkö kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö
Putkonen, Reetta Rajala, Pasi Ravantti, Mikko Mäntymäki, Heikki Wadud, Ehan	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö yleiskaavapäällikkö hallintopäällikkö viestintäpäällikkö nuorisoneuvoston edustaja läsnä: 511 - 513 §, osa 514 §, poistui 16:48
Gustafsson, Kristina	hallintosihteeri

08.10.2024

Sööt, Elen Salminen, Toni Andersson, Ville	hallintosihteeri ICT-tukihenkilö liikenneinsinööri asiantuntija läsnä: 514 §
Arlander, Harald	maisema-arkkitehti asiantuntija läsnä: 514 §
Haahla, Anu	erityisasiantuntija asiantuntija läsnä: 514 §
Isaksson, Tony	arkkitehti asiantuntija läsnä: 514 §
Nyman, Jarkko	projektipäällikkö asiantuntija läsnä: 514 §
Pikkarainen, Hanna	yksikön päällikkö asiantuntija läsnä: 515 §
Tyynilä, Suvi	tiimipäällikkö asiantuntija läsnä: 514 §
Ukkonen, Jussi	arkkitehti asiantuntija läsnä: 513 §
Väisänen, Antti	arkkitehti asiantuntija läsnä: 515 §
Puheenjohtaja	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 511 - 522 §
Risto Rautava	varapuheenjohtaja 523 - 524 §
Esittelijät	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 511 §
Ville Lehmuskoski	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 512 - 524 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Kristina Gustafsson	hallintosihteeri

08.10.2024

---

511 - 524 §

08.10.2024

§	Asia	
511	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
512	Asia/2	Ilmoitusasiat
513	Asia/3	Pohjoisen lähikeskustan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) asemakaavan muutosehdotus (nro 12673) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)
514	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Länsi-Haagan tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12883) (sisältää liikennesuunnitelman)
515	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Arhotie 20 ja 22 tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12918) (sisältää liikennesuunnitelman)
516	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mai Kivelän ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee eläinten hyvinvointiohjelmaa
517	Asia/7	Rusthollarintie, katusuunnitelma, Vartiokylä
518	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Minja Koskelan ym. aloitteesta koskien ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistamista Helsingin kaupungin päätöksentekoon
519	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteeseen koskien Helsingin luontojalanjäljen pienentämistä
520	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Shawn Huff ym. valtuustoaloitteeseen koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille
521	Asia/11	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsä ym. valtuustoaloitteesta koskien vesipostien lisäämiseksi ja puhtaan juomaveden saatavuuden parantamiseksi Helsingissä
522	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle koskien luonnosta hallituksen esitykseksi mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi
523	Asia/13	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa-jaoston 11.4.2024 (§ 73) tekemässä uhkasakkopäätöksessä määrä-

08.10.2024

---

		tystä valvontamaksusta (jatkuvan valvonnan maksu)
524	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 26.9.-2.10.2024 tekemien päätösten seuraaminen

§ 511

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi Mia Haglundin ja varatarkastajaksi Katri Penttisen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Jenni Pajusen sijasta Mia Haglundin ja varatarkastajaksi Mia Haglundin sijasta Katri Penttisen.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi Jenni Pajusen ja varatarkastajaksi Mia Haglundin.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.10.2024

Asia/2

§ 512 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 25.9.2024 § 190

Valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen tonttien maan vuokrasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa

HEL 2024-008113 T 10 00 00

[Pöytäkirja 25.9.2024](#)

Kaupunginkanslia

Asemakaavan hyväksyminen: Kumpula, Kumpulanmäki

Kaupunginvaltuusto on 25.9.2024, 189 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman:

Kumpula, osa korttelia 24981, tontit 24973/5 ja 6 sekä puisto- ja katuaueet, muodostuvat uudet korttelit 24979–24985, piirustus nro 12744, Kumpulanmäki.

HEL 2019-001535

[Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12744](#)

[Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12744](#)

Helsingissä 2.10.2024

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

08.10.2024

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 513

Pohjoisen lähikeskustan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) asemakaavan muutosehdotus (nro 12673) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Hankennumero 0592_15

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Jussi Ukkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinnemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 09 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi

Susanna Ratinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 32129
susanna.ratinen(a)hel.fi

Elina Inkiläinen, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52971
elina.inkilainen(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 09 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 kartta, päivätty 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 selostus, päivätty 8.10.2024
- 5 Havainnekuva, 16.8.2024 Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy
- 6 Viitesuunnitelma, 16.8.2024, Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy, LASS Landscape Architecture Oy, WSP Finland Oy
- 7 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7663)
- 8 Vuosaaren pohjoinen liikekeskus, rakennushistoriaselvitys, Saatsi Arkkitehdit 5.5.2020
- 9 Vuosaaren Liikekeskus Oy, peruskuntoarvio, Insinööri-toimisto Conditio Oy 27.5.2020

10	Pohjois-Vuosaaren kaupallinen selvitys, Ramboll, 23.1.2024
11	Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus, arviolausunto, Catella Property Oy, 31.5.2024
12	Vuosaaren Liikekeskus Oy–Korjattavuusselvitys, Ramboll, 15.5.2024
13	Helsingin ostoskeskukset tilannekatsaus 12/2021
14	Tilastotiedot
15	Vuorovaikutusraportti 8.10.2024 ja asukastilaisuuden (16.1.2020) muistio
16	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- asettaa 8.10.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 (liite nro 3) julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) korttelin 54052 tontteja 1, 4 ja 6, korttelin 54054 tonttia 4, korttelin 54058 tonttia 3 ja 4, korttelin 54146 tonttia 1, korttelin 54147 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja vesialuetta.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2019-010924>

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - Vuosaaren Liikekeskus Oy 10 000 euroa

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Vuosaaren pohjoisen lähikeskuksen aluetta Keski-Vuosaassa. Alue on yleiskaavassa 2016 merkitty merkinnällä lähikeskusta C3, ja alue on osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle monipuolisesti lisää asuntoja ja lähipalveluja purkamalla Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen rakennuksen ja kehittämällä ostoskeskustonttia.

Viereiselle tontille vuonna 2016 valmistuneen S-Market Vuosaaren myötä, suuri osa ostoskeskusrakennuksen liiketiloista on jäänyt tyhjilleen. Rakennuksesta laaditun kuntoselvityksen mukaan rakennus on rakennusteknisesti pääosin tyydyttävässä kunnossa. Korjattavuusselvityksen mukaan korjausvelan on kuitenkin arvioitu olevan yli 4,6 milj. euroa (alv. 0 %). Markkina-arvioselvityksen mukaan peruskorjaamista ei pidetä taloudellisesti kannattavana, eikä peruskorjaamiselle välttämättä saa rahoitusta.

Vuonna 2021 laaditussa Helsingin ostoskeskukset tilannekatsauksessa Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus on määritelty luokkaan: ”Asemakaavallisesti arvokas, aikakaudelle tyypillistä arkkitehtuuria, säilyttäminen haasteellista, täydennys- tai uudisrakentamisen yhteydessä on otettava huomioon ominaispiirteet.” Selvityksen pohjalta kaupunginmuseon kanssa määriteltyjä luokituksia on yhteensä kuusi, joista Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus sijoittuu kolmanneksi matalimpaan. Tämä on luokista ensimmäinen, jossa ei ole suoraa vaatimusta tai suositusta rakennusten säilyttämisestä.

Nykyisen vajaakäyttöisen ostoskeskusrakennuksen purkamisella ja korvaamisella tehokkaammalla ja monipuolisemmalla täydennysrakentamisella tavoitellaan alueen elinvoimaisuuden kasvattamista: uusia lähipalveluja, uusia nykyaikaisia esteettömiä asuntoja ja nykyaikaista urbaania kävely-ympäristöä. Osa uudisrakentamisesta voi toteutua palveluasumisena. Täydennysrakennettava tontti sijoittuu hyvien joukkoliikennenyhteyksien varrelle Kallvikintiellä kulkevan nykyisen bussiliikenteen runkolinjan 560 läheisyyteen. Kyseinen linja on esitetty yleiskaavassa 2016 korvattavaksi pikaraitiotieyhteys Jokeri 2:lla.

Kaavaratkaisu pyrkii muodostamaan Mustalahdentien liikenne- ja pysäköintialueista, Ilveskorvenpuiston virkistysalueista ja uudesta - toi-

minnoiltaan sekoittuneesta - korttelialueesta entistä vetovoimaisemman kokonaisuuden. Uuden korttelin keskusaukiosta muodostetaan asuinalueen asukkaiden yhteinen kokoontumispaikka ja olohuone.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten tehokas täydennysrakentaminen sopeutetaan alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Nykyisen liikerakennusten korttelialueen poistaminen ja Vuosaaren pohjoisen ostokeskuksen purkaminen vähentää alueen toimitilakerrosalaa 3 500 k-m². Muodostettavalla asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten korttelialueella uutta asuntokerrosalaa on enintään 13 400 k-m², josta palveluasumista on enintään 5 400 k-m². Liiketilakerrosalaa on vähintään 780 k-m². Asukasmäärän lisäys on enintään noin 300 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7663), jonka mukaan Mustalahdentien katualueelle lisätään pysäköintialueita uusien tonttien vieras- ja asiointipysäköintiä varten.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykyisen ostokeskuksen tilalle voidaan toteuttaa tehokas asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten korttelialue (ALP).

Uusien ALP-tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=2,0$.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä, vahvistamalla kaupunginosan elävyyttä ja omaleimaisuutta sekä ehkäisemällä alueiden välistä eriytymistä. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Kallvikintien suunnitteluperiaatteet 21.5.2019 alueen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on Keski-Vuosaaren 1960-luvun metsälähiöalueen pohjoisosassa. Avoimet, väljät ja mäntypuustoiset asuinkorttelialueet ympäröivät nykyistä 1960-luvun ostokeskusrakennusta ja sen viereen 2010-luvulla tehtyä uutta päivittäistavarakauppaa. Suunnittelualueen eteläpuolella ovat ns. "Laivatalot": VIII-kerroksiset asuinkerrostalot, jotka muodostavat alueen kaupunkirakenteellisen maamerkin. Laivatalojen välistä kulkeva Kivisaarenpolun suuntainen linja muodostaa yhdessä Neitsytsaarentien kanssa kaupunkirakenteellisen pääkulkuyhteyden suunnittelualueen läpi.

Alueen länsireunassa on Kallvikintie, joka on Keski-Vuosaaren pohjois-eteläsuuntainen pääajoyhteys Itäväylältä kohti Vuosaaren keskustaa. Itäreunassa on Liinamaanpuisto, joka on osa Vuosaaren keskuspuistoa.

Alueelle saavutaan Kallvikintieltä Mustalahdentietä pitkin, joka sivuaa Ilveskorvenpuiston pohjoisreunaa. Puiston keskellä on Kangaslampi. Lammen ja ostoskeskuksen välissä ovat lasten leikkialueet sekä ostoskeskuksen pysäköintialue.

Alueella on voimassa neljä asemakaavaa (vuosilta 1970 - 2017). Asemakaavoissa alue on merkitty ostoskeskuksen tontin 54052/1 osalta liikerakennusten korttelialueeksi, tontin 54052/4 osalta palvelurakennusten korttelialueeksi, tontin 54052/6 osalta asuinkerrostalojen korttelialueeksi ensisijaisesti vanhusten asuntoja varten, Ilveskorvenpuiston osalta puistoksi ja korttelin 54058 osalta julkisten palvelurakennusten korttelialueeksi. Niinisaarentie ja Mustalahdentie ovat katualuetta.

Helsingin kaupunki omistaa katu- ja puistoalueet, autopaikkojen korttelialueet ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen. Kortteli 54052 on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta, ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnäköalaa seuraavasti (05/24):

Kadut ja liikennealueet	1,0 milj. euroa
Puistot ja virkistysalueet	0,2 milj. euroa
YHT	1,2 milj. euroa

Kadut ja liikennealueet pitää sisällään Mustalahdentielle kohdistuvat liikennesuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Puisto ja virkistysalueet koostuu korttelin 54052 eteläpuoliselle VP-alueelle tehtävästä perusrannuksesta. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajaksi

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajaksi saaduista viranomaisien kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kaupunginmuseo
- Vuotalo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat ostoskeskustontille suunniteltujen uudisrakennusten suhteeseen alueen ympäröiviin rakennuksiin erityisesti tontin eteläpuolella oleviin ”Laivataloihin”, käyttäjälähtöisen taidehankkeen toteuttamiseen osana hanketta, pelastusjärjestelyihin, esteettömyyteen ja tontilla olevien vesijohtolinjojen sekä Mustalahdentien lähibussiliikenteen huomioimiseen suunnittelussa.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että päivitettyissä viitesuunnitelmissa uudisrakennusten massoittelu ja arkkitehtuuri on sopeutettu aiempaa vahvemmin ympäröivän kaupunkirakenteen rakeisuuteen ja kaupunkikuvaan. Käyttäjälähtöisen taidehankkeen sisällyttämisestä hankkeeseen neuvotellaan ennen kaavaehdotuksen laadintaa. Alueen pelastusjärjestelyjä, esteettömyyttä ja vesijohtolinjoja koskevat mahdolliset muutokset suunnitellaan osana kaavaehdotuksen laadintaa. Mustalahdentien bussiliikenne huomioidaan osana Mustalahdentien katutilan muutosta.

Viranomaisten kannanotot päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat nykyisen ostoskeskuksen purkamiseen ja korvaamiseen uudisrakennuksilla kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä, taidehankkeen toteuttamiseen osana uudisrakentamista ja yhteisötalotoiminnan loppumiseen alueella nykyisen ostoskeskusrakennuksen purkamisen jälkeen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että uudisrakentaminen on sovitettu alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön, taidehankkeen suunnittelusta määrätään kaavaratkaisussa ja yhteisötalo on poistettu uudiskorttelin toiminnoista.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat nykyisen ostoskeskuksen purkamiseen, uudisrakentamisen mittakaavaan, kaupunkikuvaan ja tyyliin, täydennysrakentamisen soveltuvuuteen suhteessa alueen kulttuurihistoriaan, alueen liikennejärjestelyihin sekä Ilveskorvenpuiston perusparannukseen. Mie-

lipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että päivitetty viite-suunnitelma huomioi aiempaa suunnitelmaa selvemmin alueen kulttuurihistoriallisen ympäristön. Kirjallisia mielipiteitä saapui 20 kpl.

Mielipiteet päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kaavamuutosalueen ympäristön täydennysrakentamiseen, uudisrakentamisen lintuturvallisuuteen, Ilveskorvenpuiston puustoon, mielipiteiden jättöä koskeviin ohjeisiin sekä ostoskeskusrakennuksen purkamiseen ja korvaamiseen uudisrakennuksilla. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaratkaisu mahdollistaa lintuturvallisuuden huomioivan, alueen kaupunkikuvaa ja -rakennetta kunnioittavan uudisrakentamisen, joka lisää alueen elinvoimaa ja luo laadukasta sekä turvallista lähikeskustaympäristöä. Kirjallisia mielipiteitä saapui 5 kpl.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavoituspalvelu pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo, kulttuurikeskukset -palvelu
- sekä muut mahdolliset tahot.

Kaupunki käynnistää kaupunginhallituksen 26.4.2021 (§ 310) tekemän päätöksen mukaisen maankäytösopimusmenettelyn yksityisten maanomistajien kanssa.

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 09 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi
Susanna Ratinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 32129
susanna.ratinen(a)hel.fi
Elina Inkiläinen, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52971
elina.inkilainen(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 09 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 kartta, päivätty 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 selostus, päivätty 8.10.2024
- 5 Havainnekuva, 16.8.2024 Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy
- 6 Viiteseunnitelma, 16.8.2024, Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy, LASS Landscape Architecture Oy, WSP Finland Oy
- 7 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7663)
- 8 Vuosaaren pohjoinen liikekeskus, rakennushistoriaselvitys, Saatsi Arkkitehdit 5.5.2020
- 9 Vuosaaren Liikekeskus Oy, peruskuntoarvio, Insinööritoimisto Conditio Oy 27.5.2020
- 10 Pohjois-Vuosaaren kaupallinen selvitys, Ramboll, 23.1.2024
- 11 Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus, arviolausunto, Catella Property Oy, 31.5.2024
- 12 Vuosaaren Liikekeskus Oy–Korjattavuusselvitys, Ramboll, 15.5.2024
- 13 Helsingin ostoskeskukset tilannekatsaus 12/2021
- 14 Tilastotiedot
- 15 Vuorovaikutusraportti 8.10.2024 ja asukastilaisuuden (16.1.2020) muistio
- 16 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieliopidekirjeet

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
KYMP Myyntilaskut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

08.10.2024

Asia/3

Kaupunginkanslia tiedoksi
Kymp/Asemakaavoituspalvelu (kuulutus) tiedoksi

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Viestintäosasto Osallisuusyksikkö 10.1.2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kulttuurikeskukset -
palvelu 9.1.2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 8.1.2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.1.2020

§ 514

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Länsi-Haagan tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12883) (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Hankennumero 5704_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tony Isaksson, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, liikenneinsinööri Ville Andersson, maisema-arkkitehti Harald Arlander, projektipäällikkö Jarkko Nyman ja erityisasiantuntija Anu Haahla. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Katri Penttisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tony Isaksson, arkkitehti, puhelin: 09 310 76415
tony.isaksson(a)hel.fi
Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Ville Andersson, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 33029
ville.andersson(a)hel.fi
Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146
harald.arlander(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 8.10.2024
- 5 Havainnekuva, 28.11.2023
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)

7	Illustraatiot, 8.10.2024
8	Länsi-Haaga, keskiosan kortteleiden viitesuunnitelma
9	Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
10	Liikennemeluselvytys
11	Riskinarvio
12	Tilastotiedot, 8.10.2024
13	Tehdyt muutokset
14	Vuorovaikutusraportti 28.11.2023, täydennetty 8.10.2024 ja asukastilaisuuden 27.1.2021 muistio (12.2.2021)
15	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 28.11.2023 päivätyn ja 8.10.2024 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12883 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2020-012978>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Etelä- ja Pohjois-Haagan rinnalle syntyy Länsi-Haaga. Kehittyvät rai-deyhteydet muodostavat verkostokaupunkia ja nostavat sijainnin keskeiseksi. 110 kilovoltin ilmajohtojen kaapelointi mahdollistaa rakentamisen Vihdintien varteen. Suunnitteilla on houkutteleva, identiteetiltään haagalainen, luonnonläheinen ja yhteisöllinen asuinalue palveluineen. Vihdintie muuttuu tällä kohdin urbaaniksi kaupunkiympäristöksi.

Lähiasukkaiden voimakkaasti esittämää huolta Riistavuorenpuiston luonnon ja virkistysalueen arvoista on kuunneltu, kaavoitusprosessin kuussa rakentamista on rajattu merkittävästi kapeammalle alueelle. Riistavuorenpuistosta säilyy asemakaavaehdotuksessa puistona noin kaksi kolmasosaa. Rakentamisalue on osin puutonta vyöhykettä, mutta myös puustoa menetetään. Metsäinen viheryhteys verkostoituneena ympäröivien viheralueiden kanssa, liito-oravan ydinalueet ja kulkureitit, avokalliomuodostelmat ja suopuistona kehitettävä metsikön osa muodostavat kuitenkin yhä monipuolisen luonto- ja virkistysalueen Riistavuorenpuistoon. Korttelien korkotasot on suunniteltu vaihteleva topografia huomioiden, louhinnan haittoja minimoiden. Nykyisin lähes koko puisto on ohjeavot ylittävää melualueetta, tältä osin kortteleiden muodostama suoja parantaa säilyvän virkistysalueen laatua.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarungon vuonna 2019. Uusi pikaraitiolinja Helsingin keskustasta Kannelmäkeen tulee palvelemaan tiivistyvää maankäyttöä ja jo olemassa olevia asuin- ja työpaikka-alueita, sekä kytkemään yhteen kantakaupungin raitioverkon, Raide-Jokerin, rantaradan ja kehäradan.

Länsi-Haagaan suunnitellaan asuntoja noin 2 400 haagalaiselle, asuin-kerrosalaa tulee 94 000 k-m². Rakennukset ovat seitsemästä neljäänkerrosta korkeita Vihdintien varrella, sisempänä kalliomaastoon sovitettuna yleisimmin viisikerroksisia. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,68. Lisäksi on osoitettu päiväkotitilat 2 000 k-m², noin 2 800 k-m² kerrosalaa asuinrakennusten kivijalkaan sijoittuville liikkeille ja tilat päivittäistavarakaupalle, noin 1 200 k-m². Palvelut keskittyvät etenkin pikaraitiotiepysäkkien läheisyyteen.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7566), jonka mukaan syntyy uusi Vihdintien suuntainen pihakatu. Pysäköinti on keskitetty pysäköintilaitoksiin ja osa vieraspaikoista katujen varsille. Ajo pysäköintiin on pääasiassa keskitetty Vihdintien liittymäkohtien läheisyyteen, jotta pihakadusta saadaan mahdollisimman rauhallista ja jalankulkupainotteista ympäristöä. Tätä kävelypainotteista katutilaa rytmittää aukiomaisten julkisten ulkotilojen sarja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa Helsingin yleiskaavan 2016 tavoitetta laajentaa kantakaupunkia mm. kaupunkibulevardeiksi muutettavien Vihdintien ja Huopalahdentien varsille.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi vuonna 2019 bulevardikaupungin kaavarungon, joka toimii lähtökohtana alueelle laadittaville asemakaavoille ja asemakaavan muutoksille.

Kaupunginvaltuusto on 13.10.2021 hyväksynyt uuden Kasvun paikka - Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025. Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista mm.:

- edistämällä kaupungin kasvua uuden asuntotuotannon myötä. Rakentamista ei osoiteta kaupungin arvokkaimmille luontoalueille
- edesauttamalla kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista ja raideliikenteen verkostokaupungin toteutumista edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on asuntotuotannon kasvun nopeutuminen AM-ohjelman mukaisesti, asumiskustannusten nousun hillintä, tasapainoisten kaupunginosien luominen ja asumistiheyden nousu
- tukemalla vetovoimaisen, viihtyisän ja kauniin kaupunkitilan suunnittelua niin uusille kuin vanhoille alueille. Kaavaratkaisu mahdollistaa hyvää kaupunkitilaa, jossa voi viipyä ja oleilla ja joka luo paikan kaupallisille palveluille, kohtaamisille ja julkiselle toiminnalle.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijaitsee Riistavuorenpuiston alueella sekä osittain Vihdintien ja Eliel Saarisen tien katualueilla. Vihdintien, junaradan, Riistavuorenpuiston kortteleiden ja Eliel Saarisen tien rajaama, laajahko puistoalue on pääasiassa kallioista metsää sekä avokalliopaljastumaa ja sillä kulkee useita ulkoilureittejä. Alueen eteläosaan sijoittuu alavaa entistä suoympäristöä. Alueen länsireunassa, Vihdintien vieressä kulkevat sähköverkon ilmajohdot, joiden alla on puuton vyöhyke. Etelässä Eliel Saarisen tietä kulkee uusi itä-länsisuuntainen Raide-Jokerin pikaraitiotie-yhteys. Eteläosan alue linkittyy tulevaan Haagan ympyrän alueeseen ja sinne suunniteltuihin monipuolisiin palveluihin sekä uuden pikaraitiotieyhteyden ja Raide-Jokerin vaihtopysäkkeihin.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1952–2013.

Helsingin kaupunki omistaa koko suunnittelualueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia noin 14,6 milj. euroa. Kustannukset on esitetty kustannustasossa

6/2024, joka vastaa Maku-indeksin pistelukua 132,7 (2015=100), alv. 0 %.

Esirakentaminen	3 800 000 €
Katurakenteet	2 500 000 €
Puistorakenteet	800 000 €
Johtosiirrot, hulevesien johtaminen	200 000 €
Julkinen palvelurakentaminen (päiväkoti)	7 300 000 €
YHT	14 600 000 €

Lisäksi kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu uuden kunnallistekniikan rakentamisesta operaattoreille kustannuksia noin 3,7 milj. euroa seuraavasti:

Vesihuolto	1 800 000 €
Kaukolämpö	70 000 €
Sähkö ja tele	1 800 000 €

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Alueelle kaavoitettavan rakennusoikeuden määrä on noin 94 000 kerrosneliötä. Kaupunki omistaa alueen maa-alan. Rakennusoikeuden arvo on noin 77 milj. euroa.

Alueen rakennusten perustamiskustannuksiksi on arvioitu noin 17 milj. euroa, sisältäen kortteleihin suunniteltujen maanalaisten kellari- ja pysäköintitilojen pohjarakennustyöt, -perustamiset ja louhinnat.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 18.1.–16.2.2024

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 28.11.2023 ja lautakunta päätti 9.1.2024 asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville. Lisäksi lautakunta edellytti, että palvelukeskuksen tontin metsäinen alue jatkovalmistelun aikana liitetään osaksi Riistavuoren puistoa huolehtimaan metsäyhteyden kapeimman kohdan vahvistamisesta.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta, joista 1 oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 2 400).

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. rakentamisen keskittämiseen olemassa olevaan kaupunkitilaan Riistavuorenpuiston sijasta, erityisesti Pitäjänmäen teollisuusalueelle. Nähtiin että suunnitelma on kehittynyt parempaan suuntaan, mutta monet kokivat rakentamisen määrän silti liiallisena. Ehdotettiin että nykyisen ulkoilureitin itäpuolen rakentamista tulisi vähentää tai siitä tulisi luopua. Riistavuo-

renpuiston supistuminen nousi esiin huolenaiheena ja toivottiin kaava-hankeesta luopumista kokonaan. Toisaalta toivottiin myös tehok-kaampaa rakentamista ja nähtiin että suunnitelma tukee hyvin kaupun-gin kestävästä kasvusta. Pysäköintilaitoksen sijaintia ja tarvetta kyseena-laistettiin. Tämän lisäksi muistutukset kohdistuivat uhanalaisiin lajeihin, ekologisiin yhteyksiin ja luonnonympäristöön. Suopuiston suunnitelmaa pidettiin positiivisena.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julki-sesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. energiaverkkoa koskevien sopimuskohtien täyttymiseen ja huomioihin yhdyskuntateknisestä huollosta, sen yhteensovittamisesta nykyisen inf-ran kanssa ja tilavaatimuksista. Esitettiin huomioita jätteiden keräyk-seen liittyen. Lisäksi lausuttiin asuinkortteleiden muutoksista ja pysä-köintilaitoksen sijainnin muutoksesta aikaisempaan versioon nähden ja muutosten vaikutuksista pikaraitiotiehen. Huomautettiin myös pysäköin-tipaikkojen laskentaohjeesta ja ulkoilutiestä.

Huomautettiin että viereinen Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuus kuuluu Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja mai-semakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon. Pidettiin tär-keänä uudisrakentamisen mittakaavan pienenemistä Riistavuorenpuis-toa kohden ja korkeimmillaankin asuinkerrostalojen kerroskorkeus olisi luonteva olla seitsemän kerrosta. Vihdintien varren kortteleita tulisi ryt-mittää pienillä aukioilla ja puistovyöhykkeillä, jotta Riistavuorenpuisto säilyy edelleen osittain osana Vihdintien katumaisemaa.

Yhdessä lausunnossa nähdään, että kaavamääräykset ilmastonmuu-tokseen liittyen ovat kattavia ja ohjaavat esimerkillisesti alueen kestä-vyyttä ja vähähiilisyyttä, vaikkakin puistoalueelle rakentaminen koetaan valitettavana. Lisäksi on erityisen hyvä, että puiston eteläpään turve-maata on tarkoitus ennallistaa suopuistona. Puiston pieneneminen tuli-si ilmaista tarkemmin.

Kaavan toimintoja vesien laadullisesta käsittelystä pidetään riittävinä. Esitetään kuitenkin, että pysäköintipaikkojen öljynerotuskaivoista tulisi antaa kaavamääräys.

Lausunnossa todetaan, että kaavakarttaan tulisi merkitä liito-oravan ydinalueet sekä kulkuyhteydet ja todetaan myös, ettei kaavaratkaisu heikennä merkittävästi liito-oravan yhteyksiä alueelta. Samalla näh-dään, että kaavassa tulee kiinnittää erityistä huomiota melun aiheutta-miin ongelmiin. Joitakin meluun liittyviä kaavamääräyksiä tulisi lausun-non mukaan tarkentaa.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaupunkiympäristölautakunnan edellyttämän jatkosuunnitteluohjeen vuoksi on käynnistetty erillinen asemakaavan muutosprosessi koskien Riistavuoren palvelukeskuksen tonttia osoitteessa Isonnevantie 28 ja sen metsäisen alueen liittämistä Riistavuorenpuistoon.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Toimivalta

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tony Isaksson, arkkitehti, puhelin: 09 310 76415

tony.isaksson(a)hel.fi

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264

suvi.tyynila(a)hel.fi

Ville Andersson, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 33029

ville.andersson(a)hel.fi

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146

08.10.2024

harald.arlander(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 8.10.2024
- 5 Havainnekuva, 28.11.2023
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 7 Illustraatiot, 8.10.2024
- 8 Länsi-Haaga, keskiosan kortteleiden viitesuunnitelma
- 9 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 10 Liikennemeluserveys
- 11 Riskinarvio
- 12 Tilastotiedot, 8.10.2024
- 13 Tehdyt muutokset
- 14 Vuorovaikutusraportti 28.11.2023, täydennetty 8.10.2024 ja asukastilaisuuden 27.1.2021 muistio (12.2.2021)
- 15 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 14

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2024

08.10.2024

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunta 09.01.2024 § 3

08.10.2024

Asia/5

§ 515

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Arhotie 20 ja 22 tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12918) (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2023-004430 T 10 03 03

Hankenumbero 0750_27, 3898

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Antti Väisänen ja yksikön päällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Saana Rossin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antti Väisänen, arkkitehti, puhelin: 09 310 52365
antti.vaisanen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Mirja Vallinoja, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52186
mirja.vallinoja(a)hel.fi
Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 21337
henna.hovi(a)hel.fi
Arto Korkeila, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34294
arto.korkeila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12918 kartta, päivätty 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12918 selostus, päivätty 8.10.2024
- 5 Viitesuunnitelma (B&M Architects Ltd, 25.3.2024)
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7598/8.10.2024)
- 7 Tilastotiedot
- 8 Tehdyt muutokset
- 9 Vuorovaikutusraportti 8.10.2024 ja asukastilaisuuden muistio 7.6.2023

08.10.2024

Asia/5

10 Osa päätöshistoria

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 8.10.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12918 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä) korttelin 45081 tontteja 2 ja 3 sekä katu- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätöisasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2023-004430>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o SATO Oyj: 5 000 euroa

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee korttelin 45081 tontteja 2 ja 3, Arhotien katualuetta ja tonttien viereisiä puistoalueita. Alue sijaitsee Puotinharjussa noin 500 metrin päässä Puotilan metroasemalta Kehä I:n itäpuolella.

Kaavaratkaisu mahdollistaa täydennysrakentamisen nykyisten asuin-kerrostalojen läheisyyteen. Uudet rakennukset on massoiteltu ja sijoitettu nykyisten rakennusten eteläpuolelle hienovaraisesti ympäröiviä

luonto- ja maisema-arvoja suojaten. Arhotien kääntöpaikkaa pienennetään ja alueelle sijoitetaan täydennysrakentamisen pysäköintipaikkoja.

Tavoitteena on yleiskaavan mukaisesti tiivistää kaupunkirakennetta ja tuottaa asuntoja kestävästi tehokkaan raideliikenteen varrelle. Kaavaratkaisulla edistetään asuntotuotannon kasvua ja nostetaan asumistiheyttä. Tavoitteena on sovittaa rakennukset ympäristöönsä, kaupunkikuvaan ja maisemaan. Kaksi uutta kerrostaloa lisäävät korttelin asuntokerrosalaa 4 030 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 90 ihmistä. Korttelitehokkuus kasvaa nykyisestä $e = 0,69$ tehokkuuteen $e = 1,05$. Puo-
tinharjun palvelujen väestöpohja kasvaa kaavaratkaisun myötä.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7598), jonka mukaan Arhotien kääntöpaikka muutetaan asuntokaduille tavanomaiseksi. Jalkakäytäviä lisätään ja levennetään. Kadunvarsipysäköinti on sallittua ainoastaan kadun pohjoisreunalla, jotta leveys riittää autojen kohtaamiseen. Kadun talvikunnossapito helpottuu.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että se edistää asuntotuotantoa ja edistää kunnianhimoista ilmastovastuuta, kun täydennysrakennetaan valmiin kunnallistekniikan ja palveluiden läheisyyteen. Tavoitteena on toteuttaa täydennysrakentaminen siten, että Orvokkitien rintamamiestaloalueen maisemaa suojataan. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet 29.3.2022.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on korttelissa 45081 kaksi asuinkerrostalotonttia, jotka rajautuvat etelästä Arhotien puistometsään. Tonteilla Arhotie 20 ja 22 on kaksi 1960-luvulla rakennettua kerrostaloa, joissa on molemmissa maanpäällinen kellarikerros ja kuusi asuinkerrosta. Tonttien pohjois- ja länsipuolella on Vartiokylän 1960-luvulla rakennettua asuinkerrostaloaluetta ja itäpuolella Orvokkitien rintamamiestaloalue. Arhotien puistometsä on osin kallioista, luonnontilaista sekametsää. Puistometsässä ja osin tontilla Arhotie 20 sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisen puolustusaseman mahdollisia jäänteitä maastoon hautautuneena.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1961. Kaavan mukaan kortteli 45081 on yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelialue. Korttelin eteläpuoleinen osa suunnittelualueesta on puistoaluetta. Korttelialueella suurin sallittu kerrosluku on VI.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen kortteli- ja katualueet. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavasta aiheutuu kaupungille katualueen muutoksista vähäisiä kustannuksia. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Asemakaavan mukaisen uuden rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden noin 3 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (pelastuslaitos)
- Museovirasto

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat aluetta palvelemaan kunnallistekniikkaan, pelastamistavan selkeyttämiseen sekä uudisrakentamisen yhteensovittamiseen rakennetun kulttuuriympäristön arvojen kanssa ja arkeologiseen kulttuuriperinnön säilymiseen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että

- Orvokkitien pientaloaluetta lähemmän uudisrakennuksen kerrosluokua on pienennetty pääosin kahdeksasta kuuteen ja vähennetty rakennettavan kerrosalan määrää.
- vaikutuksia pientaloalueen maisemaan on vähennetty madaltamalla uudisrakennusta ja siirtämällä sitä kauemmaksi. Pientalo- ja kerrostaloalueen välisen puuston säilymiseen ja lisäämiseen on kiinnitetty huomiota.
- kaavaehdotukseen lisättiin määräys arkeologisen tutkimuksen teettämisestä ja lähiympäristön kartoittamisesta ennen rakentamiseen ryhtymistä
- pelastusjärjestelyjen esitystapaa on selkeytetty.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakennusten sijaintiin ja rakentamisen tehokkuuteen, alueen suojeluarvoihin, pysäköintiin ja liikenteeseen, alueen puustoon, viitesuunnitteluaineistoon ja vuorovaikutukseen, jätehuoltoon, lintujen elinoloihin, meluolosuhteisiin, ja yleisesti kaupungin täydennysrakentamistavoitteisiin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että alueen puustoa on kartoitettu tarkemmin, uudisrakennusten sijaintia on tarkennettu ja sovitettu maastoon ja pientaloaluetta vasten olevaa uudisrakennusta on pienennetty. Kirjallisia mielipiteitä saapui 14 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 20.5.-18.6.2024

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin kaksi muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vuorovaikutukseen, katualueen muutoksiin, virkistysreitteihin ja läpikulkuun sekä roskaamiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuoltolinjoihin, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja arkeologiaan.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- Helen Sähköverkko Oy

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (pelastuslaitos)

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-

taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Toimivalta

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen liittyy toteuttamissopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antti Väisänen, arkkitehti, puhelin: 09 310 52365
antti.vaisanen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Mirja Vallinoja, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 52186
mirja.vallinoja(a)hel.fi
Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 21337
henna.hovi(a)hel.fi
Arto Korkeila, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34294
arto.korkeila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12918 kartta, päivätty 8.10.2024
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12918 selostus, päivätty 8.10.2024
- 5 Viitesuunnitelma (B&M Architects Ltd, 25.3.2024)
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7598/8.10.2024)
- 7 Tilastotiedot
- 8 Tehdyt muutokset
- 9 Vuorovaikutusraportti 8.10.2024 ja asukastilaisuuden muistio 7.6.2023
- 10 Osa päätöshistoria

08.10.2024

Asia/5

Oheismateriaali

- 1 Mielenpito
- 2 Muistutukset
- 3 Puuston kuntoarvio- ja raportti, Arhotie 20–22
- 4 Pysäköintiselvitys Arhotie 22
- 5 Pysäköintiselvitys Arhotie 20

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Hakijat

Ne mielenpitoensa esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

KYMP Myyntilaskut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Liite 8

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 9

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
18.6.2024

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
21.6.2023

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 07.05.2024 § 27

§ 516

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mai Kivelän ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee eläinten hyvinvointiohjelmaa

HEL 2024-009133 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman laatimista, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä.

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja sen tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläinten hyvinvointia edistetään kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa monin eri tavoin, sekä lakisäätöiden tehtävien että kaupungin omien päätösten ja linjausten kautta. Kaupunkiympäristölautakunta pitää eläinten hyvinvoinnin edistämistä tärkeänä ja suhtautuu positiivisesti eläinten hyvinvointiohjelman laatimiseen. Ohjelmassa tulee koota yhteen kaupungin toimesta toteutettava nykyinen eläinten hyvinvointia edistävä toiminta sekä asettaa selkeitä seurattavia tavoitteita eläinten aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Eläinsuojelu ja lemmikkieläimet

Ympäristöpalveluiden valvontaeläinlääkärit valvovat eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista Helsingissä. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 23.11.2023 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2020-2024 päivityksen vuodelle 2024. Valvontasuunnitelman osana on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma, jossa kuvataan eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan kohteet, tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet.

Eläinsuojeluvalvonnan tarve on kasvanut tasaisesti viime vuosina, ja ympäristöpalveluihin perustettiin eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaa varten viides valvontaeläinlääkäri virka vuoden 2024 alusta. Valtio rahoittaa valvontaeläinlääkärien virat täysimääräisesti.

Eläinsuojeluvalvontaa tehdään epäilyilmoitusten perusteella eläinten pitoaikoissa, yleensä yksityisasunnoissa. Ammattimaista eläintenpitoa, kuten talleja, lemmikkihoitoloita ja eläinkauppoja, tarkastetaan säännöllisesti valvontasuunnitelman mukaisesti. Jos eläinsuojelutarkastuksilla todetaan eläinten hyvinvointisäädösten vastaista menettelyä, annetaan määräyksiä tai ryhdytään kiireellisiin toimenpiteisiin eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Eläinsuojeluvalvontaan kuuluu myös olennaisesti eläinten omistajien neuvonta eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Eläinten kaltoinkohtelun taustalla ovat yleensä omistajan erilaiset sosiaaliset tai terveydelliset ongelmat. Päätökset, jotka vaikuttavat kaupunkilaisten sosiaali- ja terveystalouden saatavuuteen, vaikuttavat välillisesti myös lemmikkien hyvinvointiin. Eläimen asianmukaisen hoidon järjestäminen ja kustannukset ovat aina eläimen omistajan vastuulla.

Kaupungin vastuulla oleva löytöeläinten talteenotto on järjestetty ostopalveluna Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n toimesta Viikin löytöeläintalossa. Löytöeläintoimintaa järjestettäessä on edellytetty, että valvontaeläinlääkärit ja poliisi voivat toimittaa löytöeläintaloon eläinsuojeluyhdistyksen väliaikaisen hoidon tarpeessa olevat eläimet. Järjestely on ollut tarpeen pääkaupungin erityispiirteiden vuoksi.

Kaupungin vastuulla olevat eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripalvelun tuottaa ostopalveluna yliopistollinen eläinsairaala.

Eläinten hyvinvointia edistävänä tekijänä voidaan pitää kaupungin tarjoamia koirapalveluita, joihin kuuluvat mm. koira-aitaukset, koirien uimarannat ja koirakäymälät. Lisäksi yhdistyksille ja järjestöille vuokrataan koiratapahtumiin ja -koulutuksiin tarkoitettuja alueita. Kaupungin koirapalveluita koskeva linjaus on voimassa vuoteen 2026 asti.

Kaupungin ylläpitämät Falkullan ja Haltialan eläintilat ovat suosittuja vierailukohteita, joissa kaupunkilaiset pääsevät tutustumaan kotieläinten pitoon.

Vapaaehtoisen eläinten hyvinvointityön edistäminen

Eläinsuojelujärjestöillä on merkittävä rooli eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ympäristö- ja lupajaosto myöntää vuosittain avustuksia ympäristöpalveluiden toimialaan kuuluvien asioiden toteuttamiseksi. Eläinsuojelujärjestöistä Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry on hakenut ja saanut toimintaansa avustusta.

Luonnonvaraisten eläinten hyvinvointi

Helsingin kaupungin säätiön Korkeasaaren ylläpitämä villieläinsairaala hoitaa vahingoittuneita luonnonvaraisia eläimiä ja pelastustoimen eläinpelastusyksikkö auttaa luonnonvaraisia eläimiä tilanteen mukaan. Pahoin loukkaantuneet luonnonvaraiset eläimet voi toimittaa myös yliopistolliseen eläinsairaalaan lopetettavaksi veloituksetta. Luonnonvaraisen eläinten loukkaantuminen kaupunkiympäristössä on usein ihmisen toiminnan seurausta, joten avun järjestäminen on perusteltua.

Luonnoneläinten hyvinvointia kaupunkiympäristössä pyritään edistämään eri tavoin. Rakennusvalvonta on julkaissut huhtikuussa 2024 ohjeen lintuturvallisesta rakentamisesta, jossa on kuvattu keinoja millä lintujen törmäyksiä ikkunoihin voidaan vähentää. Myös asemakaavoitukseen on vakiintunut käytäntö törmäysriskin vähentämiseen tähtäävistä kaavamerkinnöistä ja -määräyksissä lintujen kannalta riskialttiissa paikoissa.

Kaupungilla on toteutuksessa laaja roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022-25 ja uutta kautta 2026-29 valmistellaan. Roskat voivat vahingoittaa maa- ja vesieläimiä sellaisenaan tarttuessaan niihin kiinni.

Kaupungin työnjaossa kalastusasiat kuuluvat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Tärkeä valistuskohde on ollut siimojen, vieheiden ja muun kalastusjätteen asianmukainen hävittäminen, jossa on edelleen suuria puutteita. Lakiin ja SUP-direktiiviin perustuva kalastusvälinejätteen keräys tulee pakolliseksi 1.1.2025. Sen yhtenä tavoitteena on vähentää rannoille tai veteen hylättyjen pyydysten kaloille ja maaeläimille aiheuttamaa turhaa kärsimystä.

Helsingin kaupunginvaltuuston toistaiseksi ehkä merkittävin päätös luonnonvaraisten eläinten näkökulmasta on ollut voimassa olevan yleiskaavan 2016 hyväksyminen siitä huolimatta, että se mahdollistaa rakentamista joillekin nykyisille viheralueilla. Kaavan yhteydessä hyväksyttiin kaupunkiluonto-liitekartta, jossa esitetään viheralueet ja niiden väliset yhteydet sekä oikeusvaikutteiset rajaukset luonnonsuojeluohjelman 2015-24 mukaisille luonnonsuojelualueille. Tämä ohjelma saadaan kaupungin omistamien alueiden osalta toteutetuksi määrävuotena 2024, ja uutta luonnonsuojeluohjelmaa vuosille 2025-34 valmistellaan parhaillaan ympäristöpalveluiden johdolla laajassa yhteistyössä aluksi kaupunkiympäristön toimialan sisällä, myöhemmässä vaiheessa myös muiden toimialojen kanssa. On todennäköistä, että nyt valmistavana oleva uusi luonnonsuojeluohjelma 2025-34 on riittävän laaja hyödyttääkseen vielä useampien eläinlajien ja -yksilöiden elinmahdollisuuksia kuin edellinen.

Toinen tärkeä kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja on kaupunkiympäristölautakunnan 20.4.2021 hyväksymä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma (LUMO-ohjelma) 2021-28, jonka toimenpiteistä useimmat koskevat elinympäristöjä ja siten välillisesti eläimiä, mutta luku 8 sisältää 13 toimenpidettä, jotka koskevat suoraan eläinlajien eli käytännössä yksilöiden auttamista.

Kaupunkiympäristölautakunnan 18.6.2024 hyväksymissä metsiä koskevissa luonnonhoidon periaatteissa on tuotu esille metsäisen ympäristön merkitys eläimille ja linnuille. Periaatteiden mukaan hoitotoimenpiteiden yhteydessä jätetään tiheikköjä eläimistön ja linnuston suojapaikoiksi yleisesti, mutta erityisesti tähän kiinnitetään huomiota vihersormissa ja muissa ekologisissa yhteyksissä.

Lisäksi maisema-arkkitehtuurin ja -suunnittelussa voidaan hyödyntää eläinavusteista suunnittelua. Esimerkiksi kaupunki hoitaa ja kehittää aktiivisesti niitty- ja ketoverkostoa, mikä tarjoaa elinympäristön useille hyönteisille ja niitä ravinnokseen käyttäville.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Muutetaan lausuntoehdotuksen kappaletta neljä (4) seuraavasti:

"Poistetaan: Kaupunkiympäristölautakunta arvioi, että nykyisten toimenpiteiden ja niiden ylläpitämisen ja kehittämisen voidaan katsoa varmistavan eläinten hyvinvoinnin huomioon ottamisen kaupungin toiminnassa.

Tilalle: Kaupunkiympäristölautakunta pitää eläinten hyvinvoinnin edistämistä tärkeänä ja suhtautuu positiivisesti eläinten hyvinvointiohjelman laatimiseen. Ohjelmassa tulee koota yhteen kaupungin toimesta toteutettava nykyinen eläinten hyvinvointia edistävä toiminta sekä asettaa selkeitä seurattavia tavoitteita eläinten aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 3

Otto Meri, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs,

08.10.2024

Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3 - 10.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 32010
riikka.ahberg(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Kivelä Mai Aloite eläinten hyvinvointiohjelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään eläinten hyvinvoinnin edistämishojelman laatimista, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopeutusta yhteiseloja ihmisten ja muiden lajien välillä.

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja sen tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläinten hyvinvointia edistetään kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa monin eri tavoin, sekä lakisäätöiden tehtävien että kaupungin omien päätösten ja linjausten kautta. Kaupunkiympäristölautakunta arvioi, että nykyisten toimenpiteiden ja niiden ylläpitämisen ja kehittämisen voidaan katsoa varmistavan eläinten hyvinvoinnin huomioon ottamisen kaupungin toiminnassa.

Eläinsuojelu ja lemmikkieläimet

Ympäristöpalveluiden valvontaeläinlääkärit valvovat eläinten hyvinvointisäädösten noudattamista Helsingissä. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 23.11.2023 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2020-2024 päivityksen vuodelle 2024. Valvontasuunnitelman osana on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma, jossa kuvataan eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan kohteet, tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet.

Eläinsuojeluvalvonnan tarve on kasvanut tasaisesti viime vuosina, ja ympäristöpalveluihin perustettiin eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaa varten viides valvontaeläinlääkäriin virka vuoden 2024 alusta. Valtio rahoittaa valvontaeläinlääkärien virat täysimääräisesti.

Eläinsuojeluvalvontaa tehdään epäilyilmoitusten perusteella eläinten pitempään, yleensä yksityisasunnoissa. Ammattimaista eläintenpitoa, kuten talleja, lemmikkihoitoloita ja eläinkauppoja, tarkastetaan säännöllisesti valvontasuunnitelman mukaisesti. Jos eläinsuojelutarkastuksilla todetaan eläinten hyvinvointisäädösten vastaista menettelyä, annetaan määräyksiä tai ryhdytään kiireellisiin toimenpiteisiin eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Eläinsuojeluvalvontaan kuuluu myös olennaisesti eläinten omistajien neuvonta eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Eläinten kaltoinkohtelun taustalla ovat yleensä omistajan erilaiset sosiaaliset tai terveydelliset ongelmat. Päätökset, jotka vaikuttavat kaupunkilaisten sosiaali- ja terveystalouden saatavuuteen, vaikuttavat välillisesti myös lemmikkien hyvinvointiin. Eläimen asianmukaisen hoidon järjestäminen ja kustannukset ovat aina eläimen omistajan vastuulla.

Kaupungin vastuulla oleva löytöeläinten talteenotto on järjestetty ostopalveluna Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n toimesta Viikin löytöeläintalossa. Löytöeläintoimintaa järjestettäessä on edellytetty, että valvontaeläinlääkärit ja poliisi voivat toimittaa löytöeläintaloon eläinsuojeluyhdistyksen väliaikaisen hoidon tarpeessa olevat eläimet. Järjestely on ollut tarpeen pääkaupungin erityispiirteiden vuoksi.

Kaupungin vastuulla olevat eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripalvelun tuottaa ostopalveluna yliopistollinen eläinsairaala.

Eläinten hyvinvointia edistävänä tekijänä voidaan pitää kaupungin tarjoamia koirapalveluita, joihin kuuluvat mm. koira-aitaukset, koirien uimarannat ja koirakäymälät. Lisäksi yhdistyksille ja järjestöille vuokrataan koiratapahtumiin ja -koulutuksiin tarkoitettuja alueita. Kaupungin koirapalveluita koskeva linjaus on voimassa vuoteen 2026 asti.

Kaupungin ylläpitämät Falkullan ja Haltialan eläintilat ovat suosittuja vierailukohteita, joissa kaupunkilaiset pääsevät tutustumaan kotieläinten pitoon.

Vapaaehtoisen eläinten hyvinvointityön edistäminen

Eläinsuojelujärjestöillä on merkittävä rooli eläinten hyvinvoinnin edistämässä. Ympäristö- ja lupajaosto myöntää vuosittain avustuksia ympäristöpalveluiden toimialaan kuuluvien asioiden toteuttamiseksi. Eläinsuojelujärjestöistä Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry on hakenut ja saanut toimintaansa avustusta.

Luonnonvaraisten eläinten hyvinvointi

Helsingin kaupungin säätiön Korkeasaaren ylläpitämä villieläinsairaala hoitaa vahingoittuneita luonnonvaraisia eläimiä ja pelastustoimen eläinpelastusyksikkö auttaa luonnonvaraisia eläimiä tilanteen mukaan. Pahoin loukkaantuneet luonnonvaraiset eläimet voi toimittaa myös yliopistolliseen eläinsairaalaan lopetettavaksi veloituksetta. Luonnonvaraisten eläinten loukkaantuminen kaupunkiympäristössä on usein ihmisen toiminnan seurausta, joten avun järjestäminen on perusteltua.

Luonnoneläinten hyvinvointia kaupunkiympäristössä pyritään edistämään eri tavoin. Rakennusvalvonta on julkaissut huhtikuussa 2024 ohjeen lintuturvallisesta rakentamisesta, jossa on kuvattu keinoja millä lintujen törmäyksiä ikkunoihin voidaan vähentää. Myös asemakaavoitukseen on vakiintunut käytäntö törmäysriskin vähentämiseen tähtävistä kaavamerkinnöistä ja -määräyksissä lintujen kannalta riskialttiissa paikoissa.

Kaupungilla on toteutuksessa laaja roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022-25 ja uutta kautta 2026-29 valmistellaan. Roskat voivat vahingoittaa maa- ja vesieläimiä sellaisenaan tarttuessaan niihin kiinni.

Kaupungin työnjaossa kalastusasiat kuuluvat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Tärkeä valistuskohde on ollut siimojen, vieheiden ja muun kalastusjätteen asianmukainen hävittäminen, jossa on edelleen suuria puutteita. Lakiin ja SUP-direktiiviin perustuva kalastusvälinejätteen keräys tulee pakolliseksi 1.1.2025. Sen yhtenä tavoitteena on vähentää rannoille tai veteen hylättyjen pyydysten kaloille ja maaeläimille aiheuttamaa turhaa kärsimystä.

Helsingin kaupunginvaltuuston toistaiseksi ehkä merkittävin päätös luonnonvaraisten eläinten näkökulmasta on ollut voimassa olevan yleiskaavan 2016 hyväksyminen siitä huolimatta, että se mahdollistaa rakentamista joillekin nykyisille viheralueilla. Kaavan yhteydessä hy-

väksyttiin kaupunkiluonto-liitekartta, jossa esitetään viheralueet ja niiden väliset yhteydet sekä oikeusvaikutteiset rajaukset luonnonsuojeluohjelman 2015-24 mukaisille luonnonsuojelualueille. Tämä ohjelma saadaan kaupungin omistamien alueiden osalta toteutetuksi määrävuo-tena 2024, ja uutta luonnonsuojeluohjelmaa vuosille 2025-34 valmistellaan parhaillaan ympäristöpalveluiden johdolla laajassa yhteistyössä aluksi kaupunkiympäristön toimialan sisällä, myöhemmässä vaiheessa myös muiden toimialojen kanssa. On todennäköistä, että nyt valmistavana oleva uusi luonnonsuojeluohjelma 2025-34 on riittävän laaja hyödyttääkseen vielä useampien eläinlajien ja -yksilöiden elinmahdollisuuksia kuin edellinen.

Toinen tärkeä kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja on kaupunkiympäristölautakunnan 20.4.2021 hyväksymä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma (LUMO-ohjelma) 2021-28, jonka toimenpiteistä useimmat koskevat elinympäristöjä ja siten välillisesti eläimiä, mutta luku 8 sisältää 13 toimenpidettä, jotka koskevat suoraan eläinlajien eli käytännössä yksilöiden auttamista.

Kaupunkiympäristölautakunnan 18.6.2024 hyväksymissä metsiä koskevissa luonnonhoidon periaatteissa on tuotu esille metsäisen ympäristön merkitys eläimille ja linnuille. Periaatteiden mukaan hoitotoimenpiteiden yhteydessä jätetään tiheikköjä eläimistön ja linnuston suojapaikoiksi yleisesti, mutta erityisesti tähän kiinnitetään huomiota vihersormissa ja muissa ekologisissa yhteyksissä.

Lisäksi maisema-arkkitehtuurin ja -suunnittelussa voidaan hyödyntää eläinavusteista suunnittelua. Esimerkiksi kaupunki hoitaa ja kehittää aktiivisesti niitty- ja ketoverkostoa, mikä tarjoaa elinympäristön useille hyönteisille ja niitä ravinnokseen käyttäville.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mai Kivelä ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 19.6.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Aloite eläinten hyvinvointiohjelmasta

Helsingin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Helsinki on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Kaupunki onkin sitoutunut edistämään eläinten hyvinvointia esimerkiksi hankintastrategiassaan. Myös laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite. Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon

kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin.

Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Helsingissä hyvin, parannettavaa riittää. Itse asiaa, eläinten hyvinvoinnin edistämistä, ei koordinoi kukaan, eikä asiaa edes tarkastella kaupunkitasolla. Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset on tärkeä huomioida, esimerkiksi jo mainittujen kaupungin hankintojen kautta.

Helsinkiin tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.10.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 32010
riikka.aberg(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Kivelä Mai Aloite eläinten hyvinvointiohjelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristönsuojelu ja ohjaus yksikkö

08.10.2024

Asia/6

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 502

08.10.2024

Asia/7

§ 517

Rusthollarintie, katusuunnitelma, Vartiokylä

HEL 2024-008937 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteenä 2 olevan Rusthollarintie välillä kortteli 45208-Puotilan korttelipuisto katusuunnitelman suunnitelmapiirustus nro 32051/1.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pauliina Sundberg, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 39475
pauliina.sundberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 32051/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 32051/1
- 3 Koostepiirustus nro 32051/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Rusthollarintie on nykyinen, parannettava paikallinen kokoojakuu, jossa kulkee bussilinja 79V. Kadun pohjoispuolelle on rakennettu uusittu Puotilan ostoskeskus. Katusuunnitelma on voimassa olevien asemakaavojen nro 4550 ja 12595 mukainen. Suunnittelussa on myös otettu

huomioon asemakaavan liitteenä olleen liikennesuunnitelman nro 6985/1 mukaiset periaatteet.

Rusthollarintien parantaminen mahdollistaa asemakaavan mukaisen asunto- ja liikerakentamisen. Rusthollarintien parantamisen tavoitteena on myös kohentaa ja ajanmukaistaa pyöräilyn ja jalankulun järjestelyitä.

Läheisen ostoskeskuksen ja metroaseman vuoksi kadulla on paljon kävelijöitä. Lisäksi koulun läheisyyden takia kävelijöistä poikkeuksellisen paljon on lapsia.

Nyt hyväksyttävän Rusthollarintien katusuunnitelman kanssa samaan aikaan suunniteltu ja vuorovaikutettu Rättärinpolku päätetään erikseen maankäyttöjohtajan toimesta.

Suunnitelma

Rusthollarintie välillä kortteli 45208-Puotilan korttelipuisto katusuunnitelman piirustus nro 32051/1 (liite 2)

Rusthollarintiehen liittyy nykyinen parannettava jalankulun ja pyöräilyn raitti Rättärinpolku.

Jalankulku esitetään sijoitettavaksi Rusthollarintien pohjoislaidalla välillä Klaavuntie-Rättärinpolku ostoskeskuksen piha-alueelle asemakaavan mukaisesti. Jalankulun reitti ja pintamateriaali on yhteensovitettu ja suunniteltu yhdessä ostoskeskuksen pihan suunnitelleen maisemaarkkitehdin kanssa, jotta alueen yleisilme on yhtenäinen ja jalankulun reitti täyttää Helsingin kaupungin vaatimukset.

Klaavuntien ja Rättärinpolun liittymäalueet ja suojatiet on suunniteltu korotettuina. Rusthollarintien ja Klaavuntien risteys rakennetaan korotettuna koululaisten kadun ylitysten helpottamiseksi ja ajonopeuksien laskemiseksi.

Katualueen pohjoisreunaan, pyörätien ja ajoradan väliin, esitetään Puotilan ostoskeskuksen kohdalle 12 kpl pysäköintipaikkoja ja 1 kpl invapysäköintipaikkoja, jotka erotetaan pyörätiestä ja ajoradasta erotuskais-toilla.

Kadun pohjoispuolen linja-autopysäkki esitetään siirrettävän Klaavuntien liittymäalueen länsipuolelle. Kadun eteläpuolen linja-autopysäkki on tarkoitus säilyttää nykyisellä paikallaan. Linja-autopysäkit esitetään rakennettavaksi uudelleen.

Kadun pohjoispuolen linja-autopysäkin yhteyteen esitetään kaupunkipyöräasemaa.

Erikoiskuljetukset on huomioitu puiden ja pylväiden sijoittelussa sekä korotettujen liittymien mitoituksessa.

Olemassa olevat puut säilytetään, lukuun ottamatta yhtä melko huonokuntoista lehtipuuta. Katualueelle istutetaan 3 kpl uusia lehtipuita.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevasta suunnitelmaselostuksesta nro 32051/1 (liite 1). Koostepiirustus nro 32051/2 on liitteenä 3.

Katu on suunniteltu niin, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus ja yhteistyösopimus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, GlobalConnect Oy, Auris Kaasunjakelu Oy, Cinia Oy. Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selostukset.

Katusuunnitelmaluonnos on ollut esillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla 1.-14.11.2023 välisen ajan. Esillä olosta ja mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen on tiedotettu alueen talouksiin postitetulla tiedotekirjeellä, kaupungin verkkosivuilla sekä 1.11.2023 sanomalehdessä (Helsingin uutiset). Katusuunnitelmista ei saatu palautteita.

Katusuunnitelmaehdotus on ollut nähtävillä 10.-23.4.2024 välisen ajan. Suunnitelman nähtävillä olosta ja mahdollisuudesta muistutuksen antamiseen ilmoitettiin kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille, sekä muille osallisille yleistiedoksiäntona. Lisäksi asiasta on ilmoitettu kaupungin verkkosivuilla.

Muistutuksen käsittely

Suunnitelmasta ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelman rakennuskustannukset ovat 370 000 euroa, 92 euroa/m² (alv. 0 %).

Kadun vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 19 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset eivät muutu nykyisestä.

Kadun rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2024 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 02 perusparantaminen ja liikennejärjestely.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pauliina Sundberg, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 39475
pauliina.sundberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 32051/1
- 2 Suunnitelmapiiustus nro 32051/1
- 3 Koostepiiustus nro 32051/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 2

08.10.2024

Asia/7

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu
Hallinto- ja lakipalvelut, arkisto- ja kirjastopalvelut

08.10.2024

Asia/8

§ 518

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Minja Koskelan ym. aloitteesta koskien ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistamista Helsingin kaupungin päätöksentekoon

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Meri Louekari, strategiapäällikkö: 09 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 10.04.2024 Koskela Minja Ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksentekoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Minja Koskelan ja 24 muun valtuutetun aloitteen mukaan kaupungin päätöksentekoprosesseissa tulee liian usein vastaan tilanteita, joissa luontoa ja ilmastoa ei priorisoida muiden seikkojen noustessa ensisijaisiksi. Ihmisten näkökulman lisäksi kaupungin toiminnassa tulisi kuitenkin huomioida aina myös luonnon ja muiden lajien näkökulma.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Strategian mukaan kaupunki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan, suojelee arvokkaimmat alueet luonnonsuojeluohjelman 2015 - 2024 mukaisesti perustaen

vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa ja toteuttaa kunnianhimoisesti vuonna 2021 hyväksytyä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa. Strategiassa linjataan myös, että kaupunki ei osoita rakentamista arvokkaimmille luontoalueille, ja että metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 arviointikertomuksessaan asuinalueiden kaavoituksen vaikutusta viheralueisiin. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko kaupunkiympäristön toimiala varmistanut viheralueiden säilymisen tai lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa. Kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 linjataan, että puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään, metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa vahvistetaan ja Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa tavoitellaan Helsingin asukasluvun kasvua, minkä vuoksi kaavoituksen pitäisi mahdollistaa uusien asuntojen valmistuminen.

Arvioinnin johtopäätöksinä tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017 - 2021 ja 2021 - 2025 mukaisesti. Kaavoitettujen asuinalueiden rakentamisen seurauksena yhteenlaskettu viherpinta-alan määrä kaupungissa kuitenkin todennäköisesti vähenee. Tämä johtuu siitä, että kaavoituksessa joudutaan sovittamaan luontoa ja virkistysalueita koskevia tavoitteita yhteen muiden, muun muassa asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden kanssa.

Arviointikertomuksen käsittelyssä kaupunkiympäristölautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa sellaisia ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon. Toimialan tulee myös jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi sekä varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa. Kaupunkiympäristölautakunnan linjaamia suosituksia viedään toimialalla laajasti käytäntöön.

Ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelulainsäädäntö

Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2024 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, jossa asetetaan keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteet ympäristönsuojelun eri osa-alueille. Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 täydentää ja täsmentää kaupunkistrategiaa ympäristönsuojelun osalta. Siihen sisältyvät kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet.

teet ja siinä asetetaan tavoitteet myös niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita kaupunkistrategiassa ei erikseen mainita. Luonnon monimuotoisuuden suojeluun liittyvää tavoitetta on täsmennetty niin, että tavoitteena on pysäyttää Helsingissä tapahtuva luontokato vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulainsäädännössä keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita ovat selvilläolovelvollisuus, huolellisuus ja varovaisuus sekä ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaatteet. Näitä toteuttavista säännöksistä keskeisimpiä ovat ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen selvilläolovelvollisuus (6 §) ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §), vesilain (528/2011) mukainen eräiden vesiluontotyyppien suojelu (11 §) sekä luonnonsuojelulain (9/2023) Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävän heikentämisen kieltä (34 §), tiukasti suojellun luontotyyppin hävittämisen- ja heikentämiskiello (65 §), eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen (69 §) ja tiettyjen lajien esiintymis-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen suojelu (77 - 79 §).

Lainsäädännön noudattaminen sekä kaupunkistrategian ja sitä täsmentävien ja täydentävien ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteiden edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupunkistrategian ja ympäristönsuojelun ylätasoinen tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa ja vuosittain toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sekä kaupunkistrategian että ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteet on Helsingissä asetettu lainsäädännön vaatimuksia huomattavasti kunnianhimoisemmalle tasolle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Uudenmaan ELY-keskus valvovat ympäristönsuojelulain ja vesilain noudattamista Helsingissä. Viranomaiset ovat laissa säädetyissä tehtävissään itsenäisiä ja riippumattomia. Luonnonsuojelulain valvontaviranomainen on Uudenmaan ELY-keskus. Valvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristömuutosten ehkäiseminen tai poistaminen. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakeinoja ovat alustavat hallinnolliset toimet kuten ohjeet, suositukset, neuvonta ja kehoitus sekä viime kädessä pakkokeinot. Valvonta voi kohdistua niin yksityis- kuin oikeushenkilöihin (yritykset, kaupungin oma toiminta).

Ympäristöarvojen huomioiminen suunnittelussa

Luontoarvioiden huomioiminen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon eri vaiheissa perustuu kohdealueiden ajantasaisiin luontotietoihin, joita täydennetään tarvittaessa sopivilla luontoselvityksillä. Yleis-

kaavoituksessa ratkaistaan kaupunkirakenteen tasolla kaupunki-kehityksen periaatteita, jolloin tiedon tarvekin on yleistasoinen. Osayleiskaavoituksessa sekä suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja laadittaessa tuotetaan aluevaraustasoista suunnittelua, jolloin yleiskaavatasoa yksityiskohtaisempi tieto on tarpeen suunnittelun lähtökohdaksi ja vaikutusten riittävän tarkaksi arvioinniksi. Asemakaavataso ohjaa suoraan rakentamista, mikä tarkoittaa vastaavasti detaljoidumman tiedon tarvetta ja yleensä myös tarkentavia selvityksiä alueen erityispiirteistä. Suunnittelun tarkkuustason lisäksi tietotarpeisiin vaikuttaa myös alueen luonne ja herkkyyks vaikutuksille.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä kehitysprojekti, jossa varmistetaan toimialalla tuotettavan luontotiedon systemaattinen koaminen luontotietojärjestelmään sekä tarkistetaan toimialan suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon prosessit sen suhteen, että luontotietojärjestelmään kerätty luontotieto otetaan niissä huomioon oikeassa prosessin vaiheessa.

Helsingin luontotiedot on koottu karttapalvelun osana ylläpidettävään luontotietojärjestelmään. Sen tiedot ovat pääosin julkisia, mutta joitakin lajitietoja on rajattu vain virkakäyttöön. Lisäksi kansallisessa Laji.fi-palvelussa on lajihavaintotietoja, joita tulee tarkastella osana kohdealueen luontoarvojen kokonaisarviota. Myös osa Laji.fi-palvelun tiedoista on rajattu vain virkakäyttöön.

Osana ammattitaitoista suunnittelua eri tasoilla punnitaan erilaisia arvoja myös strategisesta näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialan suunnittelijoiden työhön kuuluu erilaisten ja monitahoisten arvojen suhteuttamista toisiinsa. Strateginen luontoarvio on mukana maisemasuunnittelussa eri vaihtoehtojen puntaroinnissa suhteessa laajempaan ekologiseen verkostoon, sen kytkeytyneisyyteen ja toimivuuteen. Puisto- ja viheraluesuunnittelussa noudetaan kestävän ympäristörakentamisen periaatteita, joissa ensimmäisenä lähtökohdana on olevan säilyttäminen resurssiviisaasti. Mikäli nykyisten rakenteiden säilyttäminen ei ole mahdollista, seuraava vaihtoehto on olemassa olevan kunnostaminen ja parantaminen. Viimeinen vaihtoehto on purkaminen tai uuden rakentaminen.

Ympäristöarvojen huomioiminen rakentamisessa ja kunnossapidossa

Kaupunki ohjaa ja rajoittaa rakentamisen ilmastopäästöjä sekä talonrakentamisessa että esirakentamisessa. Kaupunkialueella tapahtuvan talonrakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä ohjataan kaavoituksen, kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen, tontti- ja toteutuskilpailujen sekä omissa rakennushankkeissa erityisesti suunnitteluohjeiden kautta. Helsinki otti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa käyttöön raja-arvon uu-

sien asuinkerrostalojen elinkaaren hiilijalanjäljelle vuonna 2023. Asuinkerrostalojen raja-arvoa käytetään vaatimuksena uusissa asemakaa-voissa, ja hiilijalanjäljestä voidaan määrätä myös tonttikilpailuissa sekä tontinluovutuksen ehtoissa.

Esirakentamisessa Helsingin kaupunki käyttää pohjanvahvistuksessa ainoastaan uusiopohjaisia sideaineita, joilla voidaan pienentää pohjanvahvistuksen hiilidioksidipäästöjä vähintään puoleen aiempaan verrattuna. Kalkkibetonin käyttö on kielletty pohjastabiloinnissa. Infra-hankkeissa tulee käyttää vähähiilistä betonia. Kaupungin omien toimittilojen ja palvelurakennusten uudisrakentamisessa rakennusten E-luku on vähintään 30 % kansallista raja-arvoa matalampi.

Palvelurakennushankkeissa kartoitetaan tontin ja sen läheisyyden luontoarvot hankesuunnitteluvaiheessa. Luontoarvojen kartoitusmenetelmä on ollut käytössä kesästä 2023 alkaen, jolloin vaatimus sen tekemisestä tuli Helsingin kaupungin rakennusjärjestykseen. Infrarakentamisessa on otettu käyttöön ympäristöasiakirja, joka tuotetaan hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja johon on koottu kaikki hankkeen ympäristönäkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Ympäristöasiakirjassa esitetään mm. kunkin rakennuskohteen erityistä huomiota vaativat ympäristötekijät, kuten herkäät vesistökohteet, uhanalaiset lajit ja suojeltavat luontoalueet. Rakennuttaja huolehtii, että hankkeen urakoitsija vastaa ympäristöasiakirjassa esitettyihin tilaajan vaatimuksiin ympäristösuunnitelmalla. Ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan ja valvotaan rakennuttajan ja valvojen toimesta urakoiden aikana. Tarvittaessa urakoitsijalta edellytetään korjaavia toimenpiteitä ympäristöarvojen suojaamiseksi.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti ympäristölainsäädännön mukaiseen työhön. Kaupungin palvelurakennusten rakennusurakoita koskee Työmaan ympäristöasiakirja, joka sisältää vaatimuksia mm. työmaavesien käsittelyyn, kasvillisuuden suojaamiseen, kemikaalien käsittelyyn ja jätteiden lajitteluun. Urakoitsija laatii työmaan ympäristö- ja jätehuolto-suunnitelman, joiden toteutumista seurataan työmaan aikana. Helsingin kaupunki on sitoutunut päästötön työmaa -green dealiin ja urakoissa noudatetaan siinä asetettuja vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje päivitettiin keväällä 2024 ja se on otettu vaiheittain käyttöön hankkeissa kesän ja syksyn 2024 aikana. Työmaavesien hallinnassa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta herkkien vesikohteiden, esimerkiksi taimenpurojen, läheisyydessä ja varmistetaan ettei niille aiheuteta haittaa. Lisäksi toimialalla laadittiin keväällä 2024 Lintujen ja muiden eläinten pesinnän huomioinen rakentamisessa -ohje. Ohjeessa kerrotaan mm. miten eläinten pesintä tulee huomioida ja miten voidaan ennakoida, ettei pesinnälle ai-

heuteta haittaa. Toimialan rakennushankkeiden suunnittelussa huomioidaan myös rakennusvalvonnan ohje Lintuturvallinen rakentaminen, joka julkaistiin helmikuussa 2024.

Ympäristö- ja luontoarvot huomioidaan laajasti yleisten alueiden kunnossapidossa ja kaikissa kunnossapidon prosessin vaiheissa. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on keskeinen osa kunnossapidon toimintaa. Sitä pyritään edistämään monin keinoin, kuten esimerkiksi lahoppuuta lisäämällä. Yleisten alueiden kunnossapito hankitaan kaupungin omalta rakentamispalveluliikelaitos Staralta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Urakka-asiakirjat ovat keskeinen ohjauskeino kunnossapitourakoissa.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian painopisteet sekä ympäristötavoitteet on huomioitu kunnossapitourakoiden urakka-asiakirjoissa. Niistä tärkeimmät ovat urakkasopimus, urakkaohjelma, kunnossapidon tuotekortit sekä täsmentävät ohjeliitteet. Kunnossapitourakoiden kaikki työt on järjestettävä niin, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia haittavaikutuksia. Urakoitsijoiden tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä määriteltyjä ohjeita.

Kunnossapidon hankintavaiheessa ympäristö- ja luontoarvoja edistetään ympäristöasioiden hallintaan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvällä laatupisteytyksellä. Urakkaohjelmassa määritellään urakassa noudatettavat ympäristömääräykset ja ohjeet sekä kunnossapitourakan tarkempi sisältö. Urakoitsijan tulee laatia urakkakohtainen ympäristösuunnitelma, jonka avulla tavoitellaan urakan ympäristövaikutusten minimointia, tiedostetaan ja ennakoitaan mahdolliset riskit sekä varaudutaan yllättäviin vahinkoihin. Ympäristösuunnitelmassa pääurakoitsijan tulee kuvata esimerkiksi alueen ympäristön erityispiirteet (mm. herkat vesistöt sekä toimenpiteet vesistöjen suojaamiseksi). Urakan aikana ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan osana sekä tilaajan valvontaa että urakoitsijan omavalvontaa. Urakoitsijan tulee myös täyttää urakan ympäristöraportti ja raportoida ympäristöasioista säännöllisesti.

Kunnossapidon tuotekortit määrittelevät urakoiden tarkemmat laatuvaatimukset ja ohjaavat urakkaan kuuluvien tehtävien tarkempaa suorittamista tuotteittain. Tuotekortit määrittelevät töiden suorittamisessa noudatettavat lait, asetukset ja ohjeet. Ympäristö- ja luontoarvot on huomioitu kunnossapidon tuotekorteissa. Esimerkiksi töiden toimenpiteajat on tarkkaan määritelty huomioiden muun muassa lintujen pesimäaika sekä töiden vaikutukset veden laatuun ja vesieliöihin. Suojellut ja uhanalaiset lajit on selvitettävä ennen kunnossapitotoimenpiteisiin ryhtymistä. Kunnossapitotöitä ohjataan lisäksi yksityiskohtaisemmilla

ohjeliitteillä, esimerkiksi purokohtaiset toimenpideohjeet ja -kartat on laadittu 19 purolle. Urakka-asiakirjat päivitetään tarvittaessa. Urakoiden asiakirjoja tullaan tarkastelemaan ja päivittämään ympäristöasioiden osalta vuosien 2025 - 2026 aikana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan Ympäristöpalveluiden kanssa.

Kunnossapitosopimukseen liittyviä ohjeita tarkennetaan tarvittaessa urakan aikana, kun työn suorittaminen edellyttää tarkempaa ohjaamista. Urakoiden sopimuksen mukaista laatua seurataan säännöllisesti tilaajan valvonnalla. Vuosittain kunnossapidon urakoitsijoille järjestettävässä kehittämisspäivässä on syksyllä 2024 teemana luontoarvojen huomioiminen kunnossapidossa.

Kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyneessä luontotiedon välittymisen varmistavassa kehitysprojektissa tullaan parantamaan luontotiedon välittymistä kaikissa prosessin vaiheissa ja varmistamaan luontotietojen saatavuus entistä paremmin myös yleisten alueiden kunnossapidossa. Kehitysprojektissa laaditaan toimintatavat ja ohjeet, joilla luontotiedon huomioiminen varmistetaan kunnossapidon, rakennuttamisen ja ulkopuolisten toimijoiden toimenpiteissä. Osana työtä kehitetään luonto- ja vesialueisiin vaikuttavien kunnossapitotöiden raportointia ja dokumentointia. Yleisten alueiden kunnossapidossa on tehostettu tiedottamista sekä parannettu yhteistyötä ympäristöasioissa. Kunnossapitourakoitsijoilta tullaan edellyttämään aikaisempaa laadukkaampaa raportointia ympäristöön tai luontoon vaikuttavista toimenpiteistä. Kehitysprojektissa vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä toimialan sisällä, jotta luontotiedon välittyminen voidaan varmistaa entistä paremmin kaikissa kaupunkiympäristön elinkaaren vaiheissa.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Minja Koskela ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 10.4.2024 seuraavan aloitteen:

"Ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksentekoon

Globaali ekokriisi, ilmastopäästöjen kasvu ja luontokadon kiihtyminen eivät ole Helsingistä irrallisia kysymyksiä. Siitä huolimatta kaupunki ei ole onnistunut sovittamaan ihmistoimintaa luonnon kantokyvyn rajoihin. Esimerkkeinä tästä mainittakoon julkiseen keskusteluun nousut rakennusten purkaminen, joka aiheuttaa merkittäviä ilmastopäästöjä, sekä kuningaskalastajan elinympäristön tuhoaminen, jota perusteltiin mediassa sanomalla, että "luontoarvoja ei ole tapana tarkistaa". Päätöksentekoprosesseissa tulee liian usein vastaan tilanteita, joissa

luontoa ja ilmastoa ei priorisoida muiden seikkojen noustessa ensisijaisiksi. Ihmisten näkökulman lisäksi kaupungin toiminnassa tulisi kuitenkin huomioida aina myös luonnon ja muiden lajien näkökulma. Niillä on arvo sinänsä, mutta molempien huomiointi on välttämätöntä myös ihmisen oman elinympäristön ja elinolosuhteiden säilyttämisen näkökulmasta.

Yllä olevaan perustuen me allekirjoittaneet valtuutetut katsomme, että ekokriisin ja päästöjen hillitsemisen välttämättömyys ei ole Helsingin kaupungin politiikassa ja toimintatavoissa vielä riittävällä tasolla. Katsomme myös, että Helsingin kaupungin toiminta on ollut viime aikoina huolimaton ympäristölainsäädännön noudattamisen suhteen, eikä ympäristöarvoja huomioida riittävästi esimerkiksi rakentamiseen ja erityisesti purkamiseen liittyvässä päätöksenteossa. Koska päätöksentekoprosessien lopputulos on liian usein ympäristön kannalta negatiivinen, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

- Kaupungin henkilöstöä sekä kunnossapitoa toteuttavia toimijoita koulutetaan kautta linjan ympäristölainsäädännön noudattamisen perusteista, ja myös vastuista lainsäädännön rikkomisesta.

- Kaupungin omat prosessit käydään läpi, jotta arvoluontoa ei voi enää tuhoutua vahingossa.

- Kaupunki ryhdistäytyy ympäristölainsäädännön minimivaatimusten noudattamisessa toteuttaessaan samalla kunnianhimoisesti kaupunkistrategiaan kirjattua ympäristöpolitiikkaa."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 29.10.2024 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisää aikaa 5.11.2024 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Meri Louekari, strategiapäällikkö: 09 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 10.04.2024 Koskela Minja Ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksentekoon

08.10.2024

Asia/8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.10.2024

Asia/9

§ 519

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteeseen koskien Helsingin luontojalanjäljen pienentämistä

HEL 2024-003154 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristötalousuunnittelija, puhelin: 09 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Kari Emma Helsingin luontojalanjäljen pienentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsingin tulisi asettaa kansainvälisten luontotavoitteiden kanssa linjassa olevat tavoitteet oman luontojalanjäljen pienentämiselle ja pyrkiä suunnitelmallisesti haitallisten luontovaikutusten vähentämiseen. Toimet tulisi liittää osaksi Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteita ja niiden toteutumisesta raportoida vuosittain.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupungin alueella tapahtuvan luonnonsuojelun ja monimuotoisen luonnon vaalimisen lisäksi Helsingin on pyrittävä vähentämään luontovaikutuksiaan rajojensa ulko-

puolella. Luonnonvarojen ylikulutus, elinympäristöjen häviäminen ja ilmastomuutos aiheuttavat globaalisti luontokatoa, joka on uhka hyvinvoinnillemme ja taloudellemme. Helsingiläisten luontojalanjäljen laskeminen ja luontojalanjälkeä pienentävien toimien käyttöönotto on kirjattu Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteisiin 2040. Luontojalanjäljen mittausta kehitetään tällä hetkellä eri puolilla maailmaa.

Helsingin luontojalanjälki

Helsingin luontojalanjälki laskettiin ensimmäisen kerran toukokuussa 2024. Laskennassa tarkasteltiin sekä Helsingin alueella tapahtuvasta toiminnasta aiheutuvaa luontojalanjälkeä että Helsingin kaupungin hankinnoista aiheutuvaa luontojalanjälkeä. Laskenta perustui Jyväskylän yliopiston kehittämään menetelmään.

Luontojalanjälki kertoo, kuinka suuren haitan Helsinki aiheuttaa luonnon monimuotoisuudelle. Luontojalanjälkeä aiheuttavat luontokadon viisi ajuria, jotka ovat kansainvälisen luontopaneelin IPBES:n määrittämiä. Ajurit ovat maan- ja merenkäyttö sekä käytön muutokset, luonnonvarojen käyttö, ilmastomuutos, saastuminen ja vieraslajit.

Laskennan tulokset osoittavat, että vuoden 2022 datan perusteella Helsingin luontojalanjälki aiheutuu erityisesti elintarvikkeiden, kaukolämmön ja sähkön kulutuksesta. Tuloksista on eroteltavissa, mitkä kulutuskategoriat aiheuttavat suurinta ekosysteemihahtaa kussakin kategoriassa. Esimerkiksi elintarvikkeet aiheuttavat merkittävästi maaperän ekotoksisuutta, ja liikenteen polttoaineet ja rakentaminen aiheuttavat puolestaan merkittävästi maankäytöstä ja maankäytön muutoksista aiheutuvaa maaperän stressiä. Liikenteen polttoaineilla on merkittävä vaikutus myös alailmakehän otsonin muodostumiseen sekä maan happamoitumiseen. Laskennan tuloksia tulkittaessa on kuitenkin huomiotava, että laskentaan liittyy vielä paljon epävarmuuksia. Lisäksi on huomiotava, että vuosi 2022 oli poikkeuksellinen muun muassa kaukolämmön polttoainejakauman osalta ja tilanne on jo muuttunut Hanasaaren voimalaitoksen sulkemisen myötä ja paranee edelleen lähivuosina.

Luontojalanjäljen pienentämisen tavoitteen asettaminen

Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 on kaupungin ympäristönsuojelutyötä ohjaava asiakirja. Se täsmentää kaupunkistrategian 2021–2025 ympäristönsuojeluasioita koskevia tavoitteita ja asettaa tavoitteet niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita strategia ei kata. Ympäristönsuojelun tavoitteet tarkistetaan uuden kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen.

Luontojalanjäljelle asetettava pienentämistavoite on luontevaa asettaa ympäristönsuojelun tavoitteiden tarkistamisen yhteydessä sitten kun

luontojalanjäljen laskentamenetelmät ovat riittävän vakiintuneet. Laskentamenetelmien kehitystä tulee seurata ja laskea kaupungin luontojalanjälki uudelleen tuoreemmalla datalla.

Toimenpiteet, jotka tähtäävät luontojalanjäljen pienentämiseen auttavat usein leikkaamaan myös hiilijalanjälkeä ja päinvastoin. Tästä syystä luontojalanjäljen pienentämistavoitteen yhteydessä on mielekästä asettaa myös tavoite kaupunkilaisten hiilijalanjäljen pienentämiseksi, joka sekin on kirjattu ympäristönsuojelun tavoitteisiin.

Kun luontojalanjälkitavoite on asetettu, sen pienentämisen edistymisen seuranta voidaan tuoda kaupunginvaltuustolle vuosittaisen ympäristöraportin yhteydessä.

Helsingin luontojalanjälkeä pienentävät toimenpiteet

Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 on tavoiteasiakirja, ja toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi sisältyvät kaupungin ympäristönsuojelun osa-alueohjelmiin. Tavoitteiden asettamisen jälkeen toimet luontojalanjäljen ja hiilijalanjäljen pienentämiseksi on syytä sisällyttää osaksi hankintojen ohjausta ja yllä mainittuja osa-alueohjelmia.

Luonto- ja hiilijalanjälki pienenee myös, kun kaupunki muuttaa toimintaansa kokonaisvaltaisesti vastuullisemmaksi. Esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä Kestävä Kymp -työ, jonka tarkoitus on edistää ekologisen kestävyuden huomioimista kaikessa toimialan tekemisessä muiden kestävyystavoitteiden ohella. Työ on vielä kesken, mutta sen tuloksia on voitu jo hyödyntää toiminnan suunnittelussa.

Lisäksi luontojalanjälkeen vaikutetaan kaupungin rajojen sisällä muun muassa valmistelussa olevien luonnonsuojelualueohjelman ja ekologisen kompensaaion käyttöönoton kautta. Tämän lisäksi kaupunkiympäristön toimiala tulee osallistumaan vastikään voimaan tulleen EU:n ennallistamisasetuksen edellyttämään kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimiseen. Suunnitelma tähtää luonnon ennallistamistavoitteiden edistämiseen ja niiden toteuttamisperiaatteiden määrittelemiseen.

Valtuustoaloite

Valtuutetut Emma Kari ja 13 muuta ovat tehneet 28.02.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Helsingin luontojalanjäljen pienentäminen

Helsingin luonto on ainutlaatuista ja asukkaiden arvostamaa. Kaupunki on sitoutunut suojelemaan luontoaan ja vaalii aktiivisesti monimuotoista

luontoon ja huolehtimaan siitä, että kaikilla helsinkiläisillä on vastaisuudessaan lyhyt matka lähiluontoon. Valtuustokaudella perustetaan vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa. Helsingin luontovaikutukset ulottuvat kuitenkin myös kaupungin rajojen ulkopuolelle.

Tampereen kaupunki on selvittänyt kaupunkiorganisaationsa hiili- ja luontojalanjäljet. Selvityksen tavoite on esittää suuren kaupunkiorganisaation luonnon monimuotoisuudelle tuottama haitta. Myös Helsinki on mukana projektissa, jossa on tavoitteena laskea kaupungin luontojalanjälki Jyväskylän yliopistossa kehitetty yritysten luontojalanjälkimittaria käyttäen.

Laskennan avulla arvioidaan kaupungin toiminnan vaikutuksia maankäyttöön paitsi Suomessa myös maailmalla. Laskenta tarjoaa yhden keinon kaupungin toiminnasta aiheutuvien luontohaittojen arvioimiseen. Tämä luontojalanjäljen mittari arvioi osuutta maailman eliölajeista, jotka ovat todennäköisesti vaarassa kuolla sukupuuttoon. Toisin sanoen kaupungin osuutta koko ihmiskunnan aiheuttamasta sukupuutosta.

Kaupungin rajojen yli ulottuvien luontovaikutusten arviointi on keskeistä luontokadon torjumisessa. Nykytilan arvioimisen jälkeen on tärkeä miettiä keinoja pienentää kaupunkiorganisaation toiminnan aiheuttamia huonoja luontovaikutuksia ja lisätä positiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että luontojalanjäljen laskemisen pohjalta Helsingin kaupunki asettaa kansainvälisten luontotavoitteiden kanssa linjassa olevat tavoitteet oman luontojalanjäljen pienentämiselle ja pyrkii suunnitelmallisesti haitallisten luontovaikutusten vähentämiseen. Toimet liitetään osaksi Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteita ja niiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain."

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

08.10.2024

Asia/9

Pirita Kuikka, ympäristöaloussuunnittelija, puhelin: 09 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Kari Emma Helsingin luontojalanjäljen pienentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 520

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Shawn Huff ym. valtuustoaloitteeseen koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö: 09 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Shawn Huff ym. aloitteesta koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edelläkävijänä aloittaisi järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastuksia voitaisiin järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan seuroille vuokrattavaksi ja Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa sekä velvoittaisi kouluja vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasaleja nykyistä aiemmin. Tällöin seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin.

Oppilaitosten liikuntatilojen hallinta koulujen toiminta-aikana ja sen ulkopuolella

Kaupunkiympäristön toimiala vuokraa koulurakennukset liikuntatiloineen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa ja päättää vuokraamiensa tilojen käytöstä ja hallinnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala ovat sopineet, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus vastaa ja päättää oppilaitosten liikuntatilojen opetustoiminnan ulkopuolisesta käytöstä lukuvuoden aikana, pois lukien kesäloma.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut vuosina 2022-2023 mukana kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeessa, jossa selvitettiin oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön tehostamista. Hankkeen katsottiin edistävän kaupunkistrategian tavoitteita tilojen käytön tehostamisesta sekä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä. Osana hanketta pilotoitiin liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön kymmenessä kohteessa. Keskeinen ajatus oli, että iltapäivätoimijoilla olisi mahdollisuus järjestää nykyistä enemmän toimintaa, mikäli vapaita salivuoroja olisi runsaammin tarjolla. Pilotissa kuitenkin ilmeni, että iltapäiviin jää reilusti vapaita aikoja, joihin ei ole kysyntää. Pilotin kohteissa iltapäivätuntien varausaste oli n. 33%. Johtopäätös oli, että ensisijaisesti tilojen käytön tehostamiseen ei tarvita lisää vapaita aikoja, vaan lisää toimintaa tiloihin.

Kaupunkiympäristön toimialalla on hankkeen jälkeen edistetty itsenäisen käytön kohteiden määrän lisäämistä avaimettoman käytön kehittämisellä. Lisäksi koulujen perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa varaudutaan aina siihen, että osa rakennuksen tiloista (ml liikuntatilat) voi kouluaikojen ulkopuolella toimia kuntalaiskäytössä.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Shawn Huff ja 33 muuta valtuutettua ovat tehneet 24.4.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.

Me valtuutetut pyydämme, että Helsinki edelläkävijänä aloittaa järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastukset voidaan järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan vuokrattavaksi seuroille nykyistä aiemmin.

Sisäliikuntaharrastukset toimivat etupäässä koulujen liikuntasaleissa, ja siksi Helsingillä on mahdollisuus vaikuttaa siihen, mitä kaupungissa

harrastetaan. Nykyisin seurat pääsevät vuokraamaan liikuntasaleja vasta klo 17:n jälkeen, poikkeuksena erikoisjärjestelyt. Se, että osa junioriryhmistä pääsisi aloittamaan harjoitukset edes tuntia aiemmin, helpottaisi valtavasti salien ruuhkia. Osalle harjoitukset voisivat alkaa vielä aikaisemmin.

Kaupunkistrategiassa lukee:

"Liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Lisäämme liikuntapaikkarakentamista painottaen tilojen avointa ja tehokasta käyttöä."

Liikuntatilojen avoin ja tehokas käyttö ei toteudu tällä hetkellä koulujen liikuntasalien kohdalla.

Harrastamisen Suomen malli tavoittaa vain 30% 3-9 luokkalaisista. Se on mahdollistanut kerhomaisen kokeilun, jossa käydään kerran viikossa. Mallista puuttuu toinen askel, mahdollisuus aktiiviseen harrastukseen, joka tarjoaisi vahvan yhteisöllisyyden, kun ollaan saman ryhmän kanssa pari kertaa viikossa.

Harrastamisen Suomen malli osoitti myös, että hallinnon rakentaminen tällaisen hankkeen ympärille on työlästä, eikä siinä välttyä virheiltä. Yhteiskuntana olemme jo päättäneet ulkoistaa harrastamisen vanhempien ja seurojen järjestettäväksi. Me pyydämme, että Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa ja velvoittaisi koulut vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasaleja nykyistä aiemmin, jotta seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.10.2024 mennessä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua tai jossa esitetyt toimenpiteet käsittävät useamman toimialan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sanna Rautajarvi, asiakaspäällikkö: 09 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaami-

08.10.2024

Asia/10

---

nen iltapäiväkäyttöön seuroille.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 01.10.2024 § 268

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.09.2024 § 140

§ 521

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsä ym. valtuustoaloitteesta koskien vesipostien lisäämiseksi ja puhtaan juomaveden saatavuuden parantamiseksi Helsingissä

HEL 2024-009137 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antonina Myllymäki, suunnitteluasiantuntija: 09 310 23634
antonina.myllymaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Alametsä Alviina Aloite: lisää vesiposteja ja puhdasta juomavettä saataville Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään vesipostien lisäämistä Helsinkiin ja niistä tiedottamista. Vesipostiverkoston laajentaminen ja vesiposteista tiedottamisen kehittäminen on kannatettavaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY vastaa pääkaupunkiseudun vesipostiverkoston suunnittelusta sekä vesipostien operoinnista, kunnossapidosta, asennuksesta ja vesipostien veden laadusta. HSY vastaa myös vioittuneiden vesipostien korjaamisesta. Alun perin 1800-luvulla kaupunkikuvaan tulleita vesiposteja on muun muassa eri toreilla, katualueilla ja ulkoilualueiden läheisyydessä. Nykyiset vesipostit on lii-

tetty HSY:n omistamaan vesijohtoverkkoon. Olemassa olevien vesipostien tarkat sijainnit löytyvät HSY:n karttapalvelusta.

HSY voi täydentää vesipostiverkostoa uusilla sijainneilla suunnitellusti yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Kaupunkiympäristö osallistuu mielellään suunnitteluun uusien vesipostien toteuttamiseksi suosituille sijainneille, kuten keskustaan tai nuorten, lasten tai turistien suosimiin kohteisiin. Mahdollisia sijainteja uusille vesiposteille ovat esimerkiksi vilkkaasti käytetyt puisto- ja aukioalueet sekä skeittipaikat, liikuntapuistot ja leikkipuistot.

Jos vesiposteja lisätään kaupungin omistamaan vesijohtoverkkoon, tulee vesipostien kunnossapidon vastuukysymykset, kustannusvaikutukset, käytöstä aiheutuvat kulut ja kunnossapidolliset kysymykset sopia yhteistyössä HSY:n kanssa ennen vesipostin toteutusta. Uusien kohteiden toteuttamisessa tulee ottaa huomioon vastuukysymysten lisäksi vesipostien soveltuvuus ympäristöön sekä esimerkiksi tarvittava infrastruktuuri, jota ei ole kaikilla yleisillä alueilla.

Aloitteessa esitetty ehdotus vesipostien opastekylttien ja viestinnän lisäämisestä on hyvä idea. Kaupunkiympäristön toimiala voi selvittää pysyvien opaskylttien lisäämistä olemassa olevien vesipostien yhteyteen. Lisäksi vesipostien käyttöön liittyvää viestintää voidaan lisätä esimerkiksi kesällä ja helleaaltojen aikaan, jotta kaupunkilaiset ovat paremmin tietoisia niiden sijainnista ja käytöstä. Vesiposteista ja niiden käytöstä on jo viestitty varsinkin kesäaikaan. Esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialan viestintä teki kesällä 2024 vesipostiaiheisen viestintävideon sosiaalisen median kanaviinsa.

Lähteet

<https://www.hsy.fi/vesi-ja-viemarit/vinkit-veden-ja-viemarin-kayttoon/vesipostit/>

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 25 muuta valtuutettua ovat tehneet 19.6.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Aloite: lisää vesiposteja ja puhdasta juomavettä saataville Helsingissä

Aloite: lisää vesiposteja Helsinkiin

Yksi keino tehdä Helsingistä toimivampi ja saavutettavampi kaupunki eri ihmisryhmille olisi lisätä saatavilla olevan juomaveden ja vesipostien määrää. Helsinki hyötyisikin vesipostien lisäämisestä erityisesti kau-

punkilaisten ja matkailijoiden ajanvieton kannalta olennaisille paikoille, kuten suosittuihin puistoihin.

Veden paremmasta julkisesta saatavuudesta hyötyisivät laajasti Helsingin kaupunkilaiset, kuten vanhukset, lenkkeilijät, ulkona aikaa viettävät nuoret ja koiranulkoiluttajat. Se olisi myös kiinnostava yksityiskohta turisteille ja kansainväliselle huomiolle: Suomen hanavesi on globaalisti huipputasolla, ja yksi hyvinvointivaltion symboleista.

Maksuttomat vesipostit kannustaisivat ihmisiä terveelliseen vedenjuontiin ja kaupungilla liikkumiseen, edistäisivät kestävästä kehitystä, sekä parantaisivat ihmisten hyvinvointia ja ehkäisisivät sairaskohtauksia erityisesti helteisinä päivinä. Ilmastonmuutoksen vuoksi helteet tulevat lisääntymään, ja riittävä vedensaanti korostuu entisestään. Tämän vuoksi olisi erittäin tärkeää, että vesipostien saavutettavuutta parannettaisiin ja niiden olemassaolosta tiedettäisiin laajasti.

Esimerkiksi pysyviä opastekylttejä jo olemassaolevien vesipostien luo tarvitaan lisää, jotta ihmiset osaisivat hyödyntää tätä kaupungin tarjoamaa resurssia. Käyttöohjeiden ja huomiota kiinnittävien opasteiden avulla voidaan auttaa ihmisiä löytämään vesipostien luo ja käyttämään niitä.

Me aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme vesipostien ja niistä tiedottamisen lisäämistä Helsingissä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.10.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antonina Myllymäki, suunnitteluasiantuntija: 09 310 23634
antonina.myllymaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Alametsä Alviina Aloite: lisää vesiposteja ja puhdasta juomavettä saataville Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 522

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle koskien luonnosta hallituksen esitykseksi mikroliikkumista koskevasi lainsäädännöksi

HEL 2024-012501 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nykytila ja lainsäädännön tarve

Esitys mikroliikkumista koskevasta lainsäädännöstä on mennyt merkittävästi oikeaan suuntaan keväällä 2023 lausuttavana olleesta sähköpotkulautojen ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehtoja käsitelleestä arviomuistiosta. Luonnos hallituksen esitykseksi on erittäin kannatettava ja vastaa siihen muutostarpeeseen, jota Helsinki on esittänyt huolehtiessaan markkinaehtoisten mikroliikkumispalveluiden vaikutuksista katu ympäristöön ja liikenteeseen. Koska kaupunki tulee soveltamaan lainsäädäntöä käytännössä, lausunnossa on kiinnitetty huomiota ensisijaisesti lakiesityksen selkeyttämiseen.

Luonnoksessa on tunnistettu hyvin Helsingin esiin tuomat nykyisestä lainsäädännöstä johtuvat haasteet hallita markkinaehtoisista mikroliikkumispalveluista aiheutuvia ongelmia ja esitetyt ratkaisut mahdollistavat kaupungille paremmat keinot puuttua haasteisiin. Nykyisin käytössä olevilla liikenteenohjauslaitteiden käytöllä ja vapaaehtoisella sopimisella kaupunki on pystynyt hillitsemään sähköpotkulaudoista aiheutuvia haittoja jonkin verran, mutta mikroliikkumispalveluita tarjoavia operaatoreita sitova lainsäädäntö on ainoa keino, jolla mikroliikkumispalvelut voivat kestävästi jatkaa toimintaansa Helsingissä. Uuden lain myötä tärkeä liiketoiminta markkinaehtoisena liikkumispalveluna voi vakiinnuttaa asemansa Helsingissä. Helsinki kannattaa elinkeinovapautta ymmärtäen myös vastuunsa kadunpitäjänä turvallisesta ja esteettömästä katutilasta.

Kaupungin kannalta on ollut kestävätilan tilanne, että liikenneturvallisuutta parantavista toimenpiteistä on jouduttu neuvottelemaan operaatoreiden kanssa vapaaehtoisuuteen perustuen. Vapaaehtoisuus on mahdollistanut esimerkiksi tilanteen, jossa markkinoille tuleva uusi operaattori voi kyseenalaistaa vapaaehtoisesti sovitut säännöt. Tällöin

muutkin operaattorit voivat vetäytyä sovitusta, koska tämä antaa epä-reilun kilpailuasetelman uudelle toimijalle.

Ajoneuvojen nopeusrajoitukset, yölliset käyttörajoitukset, ajoneuvojen käyttöikäraja ja talviaikainen käyttö ovat muutamia esimerkkejä, jotka ovat olleet vapaaehtoisen noudattamisen piirissä. Vaikka kaupungin ja operaattoreiden yhteisten neuvottelujen kautta on saatu aikaan ratkaisuja, jotka ovat hillinneet onnettomuuksien määrää ja siistineet katuja, yhteisesti sovittuja sääntöjä on myös joka vuosi kyseenalaistettu tai sääntötulkintoja testattu. Jatkuva neuvottelu samanaikaisesti usean eri toimijan kanssa on myös kuluttanut runsaasti kaupungin työntekijöiden aikaresursseja.

Uusi lainsäädäntö tulee saada eduskunnan käsittelyyn ja voimaan esityksen mukaisesti 1.5.2025. Näin suurin osa kaudesta 2025 voidaan perustaa uuteen lainsäädäntöön. Suuret kaupungit on tärkeää pitää mukana lakivalmistelun viimeistelyvaiheessa, jotta ne pystyvät ennakkoiden valmistelemaan lupaehtojen hyväksymistä kesäkaudelle 2025. Helsingin edustajat kiittävät tähänastisesta hyvästä yhteistyöstä.

Mikroliikennelupa

Esitetty mikroliikennelupa on kannatettava muutos liikenteen palveluita annettuun lakiin. Luvanvaraisuus antaa kunnille mahdollisuuden määritellä kunnassa toimintaa harjoittaville yrityksille sitovat lupaehdot ajoneuvojen käyttöön ja ajoneuvojen määrän hallintaan. Ehdotettu ratkaisu mahdollistaisi kaupungin tulkinnan mukaan erilaisten liikenneturvallisuutta parantavien teknologisten ratkaisujen velvoittamisen lupaehtoisissa. Tällaisia ovat esimerkiksi ajoneuvon käyttäjän iän varmentaminen ehkäisemään alaikäisten ajoa ja käyttäjien määrän tunnistaminen ehkäisemään useamman ihmisen ajamista samalla laudalla.

Esitys ei mahdollista mikroliikkumisoperaattoreiden kilpailuttamista. Operaattorien kilpailuttaminen olisi kaupungin näkökulmasta ollut hyvä lisä keinovalikoimaan hallita haittoja. Mitä enemmän tällaisia työkaluja kaupungilla olisi käytössä, sitä todennäköisemmin ongelmat voidaan ratkaista. Onnistuessaan nyt esitetyllä mikroliikenneluvalla voidaan kuitenkin päästä yhtä tehokkaasiin vaikutuksiin turvallisuuden, esteettömyyden ja kunnossapidon kannalta, ja sen voidaan arvioida vastaavan tavoitteisiin riittävän hyvin. Lisäksi nyt esitetty keinovalikoima on nopeasti vietävissä käytäntöön vaikuttaen jo kesäkaudelle 2025. Siksi Helsinki kannattaa nyt esitettyä kokonaisuutta. On kuitenkin hyvä, että lupaehtoja voidaan myös muuttaa tarvittaessa, jos korjausliikkeiden tarve havaitaan.

Esitykseen sisältyvä mahdollisuus antaa ajoneuvojen lukumäärää koskevia rajoituksia on välttämätön. Sähköpotkulautojen määrät ryöpsähti-

vät kaudella 2022 Helsingissä pahimmillaan yli 18 000 ajoneuvoon, mikä aiheutti merkittäviä haasteita tielläliikkujien esteettömyydelle, kun ajoneuvoja oli pysäköity väärin erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen esteeksi. Erityisen haitallista laitteiden huolimaton pysäköinti on ollut heikoimmassa asemassa oleville tielläliikkujille, kuten näkövammaisille ja vanhuksille, joille sähköpotkulautojen pysäköinti ja käyttö on aiheuttanut turvattomuuden tunnetta. Kaupunki on pystynyt hillitsemään ajoneuvojen määrästä ja pysäköinnistä aiheutuvia esteettömyyden ongelmia vuonna 2023 käyttöön otetulla keskustan pysäköinninrajoitusalueella ja sitä koskevalla sopimuksella, mutta laajamittaisia koko kaupunkia koskevia pysäköintiä tai ajoneuvojen määrää koskevia rajoituksia on ollut mahdotonta toteuttaa liikenteenohjauslaitteisiin perustuen. Kaupunki pitää myös positiivisena sitä muutosta, että maastoliikennelakia koskevat alueet ja dataa koskevat ehdot tulisivat osaksi mikroliikennelupajärjestelyä.

Helsinki pitää kannatettavana ehdotuksena sitä, että kunta voi peruuttaa mikroliikenneluvan, jos luvan ehtoja ei noudateta. Olisi kuitenkin tärkeää, että kaupungilla olisi mahdollisuus puuttua lupaehtojen lievempiin rikkomuksiin huomautusten lisäksi myös esimerkiksi hallinnollisella laiminlyöntimaksulla. Toinen mahdollinen lievempi sanktiokeino olisi luvan määräaikainen peruuttaminen. Nyt esitetty luvan peruuttaminen ainoana sanktiona olisi erittäin ankara, mitä kaupunki pitää myös elinkeinotoiminnan kannalta ongelmallisena. Olisi myös kohtuullista, että kunnalla olisi mikroliikennelupaa käsitellessään oikeus pyytää luvan hakijalta tarpeellisia lisäselvityksiä lupahakemuksen käsittelyä varten.

Lupaehtojen valvonta tulee jatkossakin vaatimaan kunnilta resursointia, vaikka rajoituksia toteutettaisiin teknisillä rajoituksilla. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi valvontatyön kustannusten perimistä koskeva säännös, jollainen on myös esimerkiksi ympäristönsuojelulaissa (205 §:n 2 momentin 4-5 kohdissa) sekä kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (14 § b:n 2 momentissa). Lupaehtojen noudattamatta jättämisestä huomauttamisen kustannukset sekä luvan peruuttamisesta aiheutuvat kustannukset tulisi voida myös periä maksuilla. Jos kunnat voisivat periä maksun ainoastaan luvan myöntämisestä, mutta ei mistään muusta edellä kuvatusta lupiin liittyvästä työstä, aiheutuisi tästä ylimääräisiä menoja kunnille.

Lakiesityksen mukaan mikroliikennelupaa ei tarvita, jos kunta itse tarjoaa vuokralle ajoneuvoja hallinnoimallaan alueella. Kuitenkin tässä vuokraustoiminnassa olisi noudatettava samoja liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden turvaamiseksi asetettuja lupaehtoja. Samansisältöisten lupaehtojen ulottaminen koskemaan kuntien itse tarjoamaa vuokraustoimintaa (nykyiset asemiin perustuvat kaupunkipyörät) kaipaa selkeyttämistä. Lain perusteluihin olisi tärkeä selventää, että kunnan hy-

väksymät lupaehdot voivat perustuen liikenneturvallisuuteen, esteettömyyteen ja kunnossapitoon sisältää erilaisia ehtoja erilaisille liikkumisvälineille, esimerkiksi sähköpotkulaudoille ja polkupyörille. Lähtökohtana edelleen on että kaupunki kohtelee sekä omaa hankittua kaupunkipyöräjärjestelmää että markkinaehtoisia liikkumispalveluita samalla tavalla suhteessa liikenneturvallisuuden edistämiseen, kunnossapidosta huolehtimiseen ja esteettömyyden varmistamiseen.

Perusteluissa on todettu, että pysäköintiin liittyvät lupaehdot eivät voi pitää sisällään ehtoja pysäköintialueiden tai toiminnan maksullisuudesta. Kaupunki pitää kuitenkin jo EU:n valtioneuvoston päätöksen ja omaisuuden suojan vuoksi välttämättömänä, että kunnalla on edelleen oikeus edes yksityisoikeudellisin sopimuksin saada markkinahintaa vastaavaa korvausta, jos kunta osoittaa yleisiä alueita liiketoimintakäyttöön.

Promilleraja

Helsinki pitää esitettyä promillerajaehdotusta 0,5 ajettaessa moottorilla varustetulla polkupyörällä tai kevyellä sähköajoneuvolla liikenneturvallisuuksien kannalta hyvänä. Sähköpotkulautautonnettomuudet ovat yliedustettuina onnettomuustilastoissa ja varsinkin päihtyneenä ajo on ollut suurimpia riskitekijöitä joutua onnettomuuteen. Huomioitavaa kuitenkin on, että promilleraja ei yksin ratkaise päihtyneenä ajamisen ongelmia, jos sen valvontaan ei ole varattuna poliisilla riittävästi resursseja. Tästä syystä kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että hyväksi todettujen ja onnettomuuksia tutkitusti vähentäneiden yöaikaisten käyttörajoitusten jatkaminen on lainsäädännön puitteissa tarvittaessa perustellusti mahdollista, vaikka promillerajasta erikseen säädettäisiin. Luonnoksessa mikroliikenneluvaksi tällaiset käyttörajoitukset perustellusti on mahdollistettu. Promillerajan muutos mahdollistaisi poliisille puuttua myös yksityisillä laudoilla päihtyneenä ajoon. Myös liikennevirhemaksuihin ja päihtyneenä ajon estämiseen ja valvontamahdollisuuksien parantamiseen liittyvät esitykset ovat kannatettavia.

Ajoneuvolaki ja ajoneuvojen siirtämisestä annettu laki

Esitetyt muutokset ajoneuvolakiin parantavat kaupungin näkemyksen mukaan liikenneturvallisuuksia. Sähköpotkulautamallisten ajoneuvojen ja liikkumisvälineiden liikennesääntöjen yhtenäistäminen todennäköisesti vähentäisi riskiä mahdollisille tulkintaongelmille esimerkiksi väistämisilanteissa, kuten esityksessä todetaan.

Esitetty muutos ajoneuvojen siirtämisestä annettuun lakiin, joka antaa kunnalle tai kunnalliselle pysäköintivalvonnalle oikeuden siirtää mikroliikenneluvan vastaisesti pysäköityjä ajoneuvoja välittömästi, selkeyttää kunnan mahdollisuuksia puuttua väärinpysäköityihin ajoneuvoihin merkittävästi. Huomioitavaa kuitenkin on, että ensisijaisesti oikeaoppi-

sen pysäköinnin toteutumisen varmistaminen tulisi edelleen tapahtua operaattorin toimesta, mikroliikkumisluvan menettämisen tai muiden määriteltävien sanktioiden uhalla. Tämän mahdollistavat esityksessä olevat mikroliikenneluvan käyttöä ja määrää koskevat rajaukset. Silti väärinpysäköityjen ajoneuvojen siirrot tulevat todennäköisesti työllistämään pysäköinninvalvontaa runsaasti. Toisaalta pysäköintivirheen arviointia ei luonnoksessa edellytetä eli konkreettinen siirtotyö voidaan ulkoistaa ja päätösten tekemisen vastuu jää viranomaiselle. (Helsingin hallinto-oikeuden päätös 16/0448/5, jonka mukaan siirronvalvojan ei tarvitse olla viranhaltija). Kaupungin tulkinnan mukaan mikroliikenneluvan ehdoissa voidaan myös pysäköintikieltoalueiden ulkopuolella vaatia tieliikennelain mukaista pysäköintitapaa, mikä mahdollistaa sen, että pysäköintivirheen tehnyt ajoneuvo voidaan siirtää välittömästi ilman tulkintaa huomattavasta haitasta.

Lisäkilvet ja muut tiemerkinnot

Luonnoksessa esitetty lisäkilpi H12.14., joka koskisi kevyitä sähköajoneuvoja, on kaupungin näkökulmasta tarpeellinen lisäys. Lisäkilpeä voitaisiin hyödyntää selkeyttämään ajoradalla sijaitsevien mikroliikkumisen pysäköintipaikkojen merkintää. Kaupunki näkee kuitenkin tärkeänä, että polkupyöriä koskevalla lisäkilvellä H12.10 voidaan jatkossakin ohjata sekä polkupyöriä, että kevyitä sähköajoneuvoja, kuten luonnoksessakin on esitetty.

Helsinki pitää lähtökohtaisesti hyvänä asiana, että sähköajoneuvon pysäköintipaikalle tulisi erillinen tiemerkintä M20. Tätä voitaisiin käyttää myös ilman liikennemerkkiä, mikä laskisi pysäköintialueiden toteutuksen kustannuksia ja pienentäisi haittaa kaupunkikuvalle. Helsingissä nykyisin Traficomilta saadulla poikkeusluvalla käytössä olevat mikroliikkumista koskevien pysäköintiruutujen tiemerkinnot, joissa on sähköpotkulaudan symboli, sallivat pysäköinnin sekä kevyille sähköajoneuvoille että polkupyörille. Kaupunki ehdottaakin, että joustavuuden kannalta tiemerkintää M20, voitaisiin käyttää myös lisäkilven H12.10 yhteydessä ja sallia polkupyörien pysäköinti samaan ruutuun kevyiden sähköajoneuvojen kanssa. Koska esityksen tiemerkintä eroaa hieman Helsingin nykyisin käyttämästä merkintätavasta, tienpitäjälle tulisi asettaa siirtymäaika pysäköintialueiden liikennemerkkien ja tiemerkintöjen muuttamiselle.

Luonnoksessa lisättäisiin uusi ylijatkettua jalkakäytävää osoittava lisäkilpi H27. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sitä ei kuitenkaan olisi pakko käyttää ennen ylijatkettua jalkakäytävää. Merkintätavan tulisi ennemmin olla tienpitäjää velvoittava, jotta eri puolille maata ei synny erilaisia merkitsemistapoja ja toimintatapa kyseisissä risteyksissä on tienkäyttäjälle selvää myös talviolosuhteissa. Tämä vähentäisi

onnettomuusriskiä. Mikäli merkintätapa asetetaan tienpitäjää velvoittavaksi, tulisi tienpitäjälle asettaa tätäkin merkkiä koskien siirtymäaika, jonka aikana nykyiset liikennemerkkijärjestelyt on muutettava uutta sääntelyä vastaavaksi.

Muita mikroliikennelupaa koskevia lainsäädännöllisiä huomioita ja tarkennuksia

Luonnoksen mukaan kunnan päätökseen mikroliikenneluvan peruuttamisesta vaadittaisiin oikaisua hallintolain mukaisesti, joten päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus määräytyisi hallintolain 49 f §:n mukaan. Luonnos ei sisällä erillistä säännöstä siitä, että päätöksen tehnyt viranomaisomainen voisi määrätä, että luvan peruuttamista koskevaa päätöstä on oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Vastaava säännös on esimerkiksi ympäristönsuojelulain 200 §:ssä. Helsinki ehdottaa jommankumman seuraavista korjaukseksi, jotta lupaehtojen peruuttaminen tulee heti täytäntöön pantavaksi ja on siten tehokas keino puuttua lupaehtojen vastaiseen menettelyyn.

a) Perusteluissa mainitaan, että luvan peruuttamista koskeva päätös on sellainen hallintolain 49 f §:n mukainen päätös, joka sen luonteen vuoksi on pantava täytäntöön heti eikä sitä yleisen edun vuoksi voida lykätä, tai b) lakitekstiin lisätään seuraava säännös: "Päätöksen tehnyt kunta voisi määrätä, että luvan peruuttamista koskevaa päätöstä on oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta noudatettava".

Esityksen mukaisessa liikennepalvelulain 18 d §:n 2 momentissa ehdotettu kunnan oikeus olla myöntämättä lupaa hakijalle, jos kunta on peruuttanut luvan viimeksi kuluneen vuoden aikana, ei huomioi sitä, että se, jonka lupa on peruutettu, voi hakea lupaa kunnalta vuoden aikarajan sisällä esimerkiksi uuden yhtiön nimissä, jonka alle "karenssissa" olevan yhtiön toiminta siirretään. Esitys jättää epäselväksi, kuinka kunnan tulisi tai miten kunta voisi lupamenettelyssä huomioida tämänkaltaisen toiminnan, jolla vuoden aikarajaa voi olla mahdollista kiertää.

Liikennepalvelulakiin esitettävän 18 d §:n 3 momentissa ja kyseisen lainkohdan perusteluissa mainitaan "kunnan lupaviranomaisena". Jos erillistä lupaviranomaista (eli vastaavaa viranomaista kuin esimerkiksi rakennusvalvontaviranomaisena tai ympäristönsuojeluviranomaisena) ei kuitenkaan ole tarkoitus tällä lakiesityksellä säätää, tulisi tässä kohdassa puhua yleisesti kunnasta, joka voi periä maksun.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 24.9.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lainsäädäntöön liittyviä täsmennyksiä ja niiden perusteluja

Lausunnossa on nostettu olennaisimmat huomiot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Alla on täsmennetty vielä joitakin kohtia ja niiden perusteluja:

Esityksessä ei ole mainittu, että mikroliikenneluvan myöntämistä ja valvontaa varten perustettaisiin uusi kunnan lupaviranomainen. Tällöin tulkinta on se, että ilmeisesti luvan myöntäisi ja sitä valvoisi kuka tahansa kunnan viranomainen/viranhaltija, jolle tehtävä hallintosäännössä delegoitaisiin. Kaupunki ei näe tälle estettä.

Luonnoksen perusteluissa on todettu, että pysäköintiin liittyvät lupaehdot eivät voi pitää sisällään ehtoja pysäköintialueiden tai toiminnan maksullisuudesta. Kaupunki pitää välttämättömänä, että vähintään lain perusteluissa olisi maininta siitä, että sääntelyn estämättä kunta voi kuitenkin yksityisoikeudellisella sopimuksella sopia luvan saaneiden kanssa siitä, että pysäköintialueiden käyttämisestä peritään tietty korvaus. Vaihtoehtoisesti olisi mahdollista säätää, että luvan yhteydessä kunnan olisi mahdollista periä julkisoikeudellista maksua alueen käyttämisestä (vastaava säännös on esimerkiksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 § b:n 3 momentissa). Jos lainsäätäjän tarkoitus on ollut, etteivät kunnat lain voimaantulon jälkeen saisi periä pysäköintialueiden käytöstä maksua edes yksityisoikeudellisella sopimuksella, pitää kaupunki tätä epätarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Pysäköintialueet sijoitetaan muutoin vapaassa käytössä oleville kaupungin hallinnoimille alueille, jolloin pysäköintialue rajaa yleistä aluetta pois muusta käytöstä. Pysäköintialueissa on tällöin kyse luvan saaneiden yksinoikeudesta käyttää pysäköintialuetta ajoneuvojensa pysäköintiin, mikä osaltaan mahdollistaa liiketoiminnan harjoittamisen. Mikäli esitetyt liikennepalvelulain säännökset estävät kuntaa perimästä korvausta pysäköintialueista, johtaa se siihen, että kunta

joutuu luovuttamaan ilmaiseksi maa-alueitaan liiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden käyttöön. Tämä asettaa luvan saaneet yhtiöt perusteelta parempaan asemaan kuin muut toimijat, joille kunta on luovuttanut katualuetta tai muuta yleistä aluetta liiketoimintakäyttöön (esimerkiksi kätuterassit ja kioskiyrittäjät), sillä näiltä muilta toimijoilta kunta perii markkinahintaa vastaavan vuokran maa-alueen käyttämisestä jo pelkästään EU:n valtiontukisääntelyn vuoksi. Kaupunki pitää lisäksi kyseenalaisena sitä, että valtio lainsäädännöllä estäisi kuntia käyttämästä niiden maanomistajan rooliin keskeisesti kuuluvaa oikeuttaan luovuttaa maa-alueitaan markkinahintaisesti kolmannen käyttöön. Mikäli tällainen rajoitus sisältyisi lainsäädäntöön, rajoittaisi se kaupungin näkemyksen mukaan kuntien omaisuuden suojaa siltä osin kuin kyse on omistajan oikeudesta luovuttaa omaisuuttaan (tässä maa-alueita) toisen käyttöön ja periä siitä korvaus. Kaupunki ei pidä tätä tarpeellisena, saati välttämättömänä rajoituksena kuntien omaisuuden suojaan eikä löydä sille kiinteää liityntää esitettyyn lupamenettelyyn. Kaupungilla tulisi olla oikeus edes sopimuksin periä korvaus omistamalleen katualueelle tai muulle yleiselle alueelle perustamistaan pysäköintialueista, jotka se osoittaa liiketoimintaa harjoittavan mikroliikennelupaa hakevan toimijan käyttöön. Tämä ratkaisu olisi myös EU:n valtiontukisääntelyn mukainen.

Luonnoksen perustelujen mukaan kunta ei voisi vaatia palveluntarjoajalta muita kuin laissa mainittuja tietoja, jotta luvan hakeminen ja hakemuksen käsittely säilyisivät mahdollisimman yksinkertaisina. On hyvä, että menettely on yksinkertainen, mutta näin jyrkkä suhtautuminen mahdollisiin lisäselvityksiin poikkeaa kaupungin käsityksen mukaan muusta kunnallisista lupamenettelyistä koskevasta lainsäädännöstä. Jopa katujen ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 a §:n mukaisessa ilmoitusmenettelyssä kunnalla on oikeus laissa säädettyjen tietojen lisäksi vaatia muitakin ilmoituksen käsittelemiseksi tarpeellisia selvityksiä.

Mikroliikenneluvan peruuttamisen täytäntöönpanoon liittyvän säännöksen puuttuminen on kuntien kannalta ongelmallista, koska kunnat joutuisivat tällöin tulkitsemaan, täytyvätkö täytäntöönpanolle asetetut muut edellytykset, eli onko päätös luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti tai että sen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä. Tällaisia päätöksiä ovat oikeuskirjallisuuden mukaan esimerkiksi terveyttä tai ympäristöä suojaavat taikka yleistä järjestystä turvaavat päätökset. Sinänsä on tulkittavissa, että luvan peruuttamista koskeva päätös voisi olla tällainen välittömästi täytäntöönpantavissa oleva päätös, jos yritys, jota peruuttaminen koskee, on syyllistynyt turvallisuuden kannalta vakaviin rikkomuksiin. Erillisen täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan säännöksen puuttuminen lakitekstistä aiheuttaa kuitenkin merkittävää epävarmuutta, eikä se siten palvele

kuntien eikä sähköpotkulautayritysten etuja. Siksi kaupunki ehdottaa lausunnossaan tähän kahta vaihtoehtoista korjausta. Jos kumpaakaan lisäyksistä ei tehdä, kuntien ainoa sanktiointikeino eli luvan peruuttaminen viivästyisi muutoksenhaun johdosta jopa vuosilla. Tämä puolestaan johtaisi siihen, ettei suunniteltu lupajärjestelmä palvelisi sille asetettuja tavoitteita, kun lupaehtojen rikkomisesta ei käytännössä seuraisi sanktiota.

Esitettävä liikennepalvelulain 18 d § ei sisällä erillistä säännöstä siitä, että kunta voisi periä maksun myös lupaehtoihin liittyvästä valvontatyöstä. Helsingin kaupungilla nykyisiin sopimusjärjestelyihin liittyvä valvontatyö on vienyt merkittävästi työaika ja aiheuttanut siten myös kustannuksia. Lupaehtojen valvonta tulee jatkossakin vaatimaan kunnilta resursointia, vaikka kunnan asettamat lupaehdot toteutettaisiin valtaosin teknisillä rajoituksilla. Lakimuutoksen tavoitteet esimerkiksi liikenneturvallisuudesta toteutetaan kunnan asettamin lupaehdoin, joten näiden lupaehtojen noudattamisen valvonta on olennaista, jotta liikenneturvallisuus mikroliikkumisen osalta tosiasiaassa parantuu. Jotta kuntien resurssit valvoa lupaehtojen noudattamista ovat riittävät ja ne toimivat tehokkaasti, tulisi kunnalla olla mahdollisuus periä maksu ilmoituksen käsittelyn lisäksi myös lupaehtojen noudattamista koskevasta valvonnasta. Lakiin on siksi lausunnossa ehdotettu lisättäväksi valvontatyön kustannusten perimistä koskeva säännös, jollainen on myös esimerkiksi ympäristönsuojelulain 205 §:n 2 momentin 4–5 kohdissa sekä kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 § b:n 2 momentissa. Samoin olisi perusteltua voida periä kustannukset annettavista huomautuksista sekä mahdollisesta luvan peruuttamisesta.

Esityksessä ei ole ehdotettu kunnalle velvollisuutta laatia maksuista erillistä taksapäätöstä. Tästä huolimatta käytännössä lienee selkeintä, että se taho, joka tekisi luvan myöntämistä ja peruuttamista koskevat päätökset, päättäisi erillisellä päätöksellä myös maksujen perimisestä. Ehdotukseen on tämän vuoksi tarpeellista lisätä säännös, jonka mukaan maksuja koskevan päätöksen osalta muutoksenhakuun sovellettaisiin kuntalakia, ei hallintolakia. Kuntalain mukainen muutoksenhaku-reitti on kunnan maksuja koskevissa päätöksissä pääsääntö ja selkeyttää päätöksentekoa mm. siksi, että muutoksenhakuoikeus on kaikilla kunnan jäsenillä, eikä asianosaisuutta tarvitse erikseen arvioida. Hallintolain mukainen muutoksenhakureitti kunnan maksuja koskevaan päätökseen olisi poikkeuksellista.

Ehdotukseen sisältyvässä liikennepalvelulain 18 b §:n 2 momentissa mainitaan, että lupaa ei tarvitse myöntää, jos kunta tarjoaa kyseisiä ajoneuvoja. Esitetyn säännöksen perusteluista ei suoraan käy ilmi, miten käsite "kunta" säännöksessä ymmärretään – sovellettaisiinko sitä,

jos palveluntarjoajana on kuntayhtymä, muutoin useampi kunta yhdessä tai kunnan/kuntien hankkima palveluntarjoaja vai ainoastaan silloin, kun kunta suoraan itse tarjoaa esitetyn 18 b §:n 1 momentin mukaisia mikroliikennepalveluita.

Liikennepalvelulakiin esitettävän 18 e §:n 1 ja 2 momenteissa on puhe ”tien kunnossapidosta”, mutta kyseisen lainkohdan perusteluista ilmenee, että lainkohdan on tarkoitus koskea katujen ja myös muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa. Olisi tärkeää, että myös puhtaanapito mainittaisiin lain sanamuodossa. Lisäksi kaupunki katsoisi perustelluksi ulottaa lain sanamuodon mukainen lupaehtojen tarkoitus koskemaan ”tien kunnossapidon” sijasta ”katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa” – tämä olisi yhteneväinen ratkaisu suhteessa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annettuun lakiin, johon kunnan velvollisuus huolehtia katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta perustuu. Jos tiesana halutaan lakitekstissä säilyttää, katu ja yleinen alue -sanoille vaihtoehtoinen muotoilu olisi esimerkiksi ”tie tai muu alue”.

Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä luotaisiin mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä sekä annettaisiin kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta.

Lausuntoja on pyydetty toimittamaan LVM:ään viimeistään 1.11.2024. Kaupunginkanslian kanssa on sovittu, että kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle toimitetaan 9.10.2024 mennessä. Lausunnot on pyydetty antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. Lausunnonssa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26458/2023.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi
Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

08.10.2024

Asia/12

---

1 Lausuntopyyntö 24.9.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.10.2024

Asia/13

§ 523

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston 11.4.2024 (§ 73) tekemässä uhkasakkopäätöksessä määrätystä valvontamaksusta (jatkuvan valvonnan maksu)

HEL 2021-006673 T 10 04 10

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksellään 11.4.2024 § 73 määräämästä valvontamaksusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Eemi Mäntymaa, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 36665
eemi.mantymaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulKL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 2 Oikaisunhakijan viesti 24.9.2024
- 3 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulKL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisunhakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto tuomitsi päätöksellään 11.4.2024 § 73 ***** kiinteistön ***** omistajana

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6

08.10.2024

maksamaan rakennustöiden loppuunsaattamiseksi asetetun veloitteen laiminlyönnin vuoksi 31.8.2023 jälkeen ja 31.3.2024 mennessä erään-
tyneet uhkasakot: Kiinteän peruserän 10 000 euroa ja seitsemän lisäe-
rää kukin 1 000 euroa eli yhteensä 17 000 euroa.

Ympäristö- ja lupajaosto määräsi samalla päätöksellä ***** mak-
samaan 2 620 euron suuruisen valvontamaksun rakennusvalvonnan
suorittamista valvontatoimenpiteistä ympäristö- ja lupajaoston
7.12.2023 hyväksymän ja 1.1.2024 voimaan tulleen rakennusvalvonta-
taksan 11 §:n a kohdan mukaisesti.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

***** on 12.5.2024 rakennusvalvontaan toimitetulla oikaisuvaati-
muskirjelmällä hakenut kaupunkiympäristölautakunnalta oikaisua hä-
nelle määrättyyn valvontamaksuun (2 620 euroa).

Oikaisunhakija vaatii, että kaupunkiympäristölautakunta kumoaa ympä-
ristö- ja lupajaoston päätöksen valvontamaksusta tai ainakin pienentää
maksua, sillä maksu on oikaisunhakijan mukaan kohtuuton.

Oikaisunhakija perustelee vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti.

Maksu on osoitettu väärälle henkilölle. Alkuperäisessä rakennuslupa-
hakemuksessa vuonna 2006 on kirjattu, että rakennushankkeeseen
ryhtyy oikaisunhakijan sukulainen ja että hän maksaa myös laskut. Ra-
kennusvalvonnan virheellinen tulkinta siitä, kenelle uhkasakko on mää-
rätty, lienee aiheuttanut laskun osoittamisen väärälle henkilölle.

Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan asettaa vain henkilö-
lle, jolla on juridinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävel-
voitetta. Rakentajalla on oikaisunhakijan lupa rakentaa oikaisunhakijan
omistamalle tontille, eikä rakennusvalvonta ole asiantilaan aikaisemmin
mitenkään puuttunut. Rakennus on rakentajan omaisuutta, eikä oikai-
sunhakijalla ole siihen oikeutta puuttua.

Oikaisunhakijalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta noudattaa päävel-
voitetta henkilökohtaistenkaan syiden vuoksi.

Ympäristö- ja lupajaostolle tehty esitys 11.4.2024 sisältää useita har-
haanjohtavia tietoja, joissa kaikissa asiat on esitetty oikaisunhakijan
kannalta todellisuutta huonommassa valossa.

Tilanteeseen on jouduttu ilman omaa syytä. Tietoa rakennusvalvonnan
kirjoittamattomasta jatkoaikojen ehdotonta maksimimäärää koskevasta
säännöstä ei ole ollut. Rakennustyön edistymiseen ovat vaikuttaneet
myös koronapandemia, rakennustyön toteuttaminen hartiapankkityönä
ja rakennuksen pulttaaminen monimuotoiseen kallioon.

Rakennus on tontin takaosassa korkeiden aitojen suojassa ja näkyvyys ympäristöön on suuren osan rakennusajasta ollut olematon.

Jos sakko määrättäisiin rakentajalle, pienellä budjetilla rakentavalle hartiapankkirakentajalle, olisi se kohtuuttoman suuri ja hidastaisi tai jopa estäisi koko hankkeen toteutumisen. Määrätty valvontamaksu on moninkertainen jatkoajan myöntämisestä perittävään maksuun verrattuna. Sakon määräaika oli asetettu niin, ettei sakkoa voinut välttää.

Oikaisuvaatimuksessa viitataan myös aiemman jatkolupahakemuksen käsittelyssä ilmenneihin seikkoihin.

Lisäksi oikaisunhakija on lähettänyt 24.9.2024 rakennusvalvontapalveluihin sähköpostin, jossa todetaan muun ohella, että rakennustyö ei ole jäänyt kesken niin kuin tarkastusinsinööri raportissaan kirjoittaa, eikä rakennus edellytä toimenpiteitä, ”jotka terveellisyys, turvallisuuden taikka ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi ovat tarpeen” (MRL 170 §). Lisäksi oikaisunhakija toimitti 25.9.2024 sähköpostitse rakennusvalvontapalveluihin 6.8.2024 päivätyn kantelukirjeen, joka on osoitettu eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Oikaisuvaatimus perusteluineen, oikaisunhakijan 24.9.2024 lähettämä sähköposti sekä oikaisunhakijan 25.9.2024 toimittama eduskunnan oikeusasiamiehelle osoitettu kantelukirje ovat esityslista-asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Ympäristö- ja lupajaoston uhkasakkopäätöksessä määrättyyn valvontamaksuun haetaan oikaisua kaupunkiympäristölautakunnalta.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisunhakija on saanut ympäristö- ja lupajaoston päätöksen tiedokseen 2.5.2024. Oikaisuvaatimus on toimitettu 12.5.2024 eli oikaisuvaatimuksen tekemiselle varattuna aikana.

Edellä mainitun johdosta oikaisuvaatimus on tutkittava.

Perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 1 momentin mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomastehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston 7.12.2023 hyväksymän rakennusvalvontataksan (2024) 11 §:n a kohdan mukainen valvontamaksu kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä, jolla on asetettu velvoite tai/ja tuomittu jo asetetun velvoitteen uhka täytäntöön pantavaksi, on 2 620 euroa päätökseltä.

Ympäristö- ja lupajaoston päätös määrätä valvontamaksu oikaisunhakijalle on maankäyttö- ja rakennuslain sekä voimassa olevan rakennusvalvontataksan säännösten mukainen. Valvontamaksu on määrätty maksettavaksi henkilölle, joka on samalla päätöksellä tuomittu maksamaan velvoitteen laiminlyönnin vuoksi eräänntyneet uhkasakot. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaista asiaan vaikuttavaa seikkaa, jonka perusteella ympäristö- ja lupajaoston päätös valvontamaksun määräämisestä tulisi kumota.

Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään ole osoitettu sellaisia syitä, joiden mukaan määrättyä valvontamaksua tulisi pitää kohtuuttomana tai joiden perusteella valvontamaksu tulisi määrätä rakennusvalvontataksassa säädettyä pienempänä.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa selvyuden vuoksi, että tämä päätös koskee ainoastaan ympäristö- ja lupajaoston rakennusvalvontataksan nojalla määräämästä valvontamaksusta tehtyä oikaisuvaatimusta. Oikaisunhakija on erillisellä valituksella hakenut Helsingin hallinto-oikeudelta muutosta ympäristö- ja lupajaoston uhkasakkojen tuomitsemispäätökseen. Valitus on Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltävänä ja se antaa päätöksen valitusasiassa myöhemmin.

Lopputulos

Valvontamaksu on rakennusvalvontataksan mukainen ja se on määrätty oikealle henkilölle. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden mukaan määrättyä valvontamaksua tulisi pitää kohtuuttomana. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöstä valvontamaksun määräämisestä ei ole syytä muuttaa. Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut säännökset

Kuntalaki 134 §, 137 § ja 138 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki 145 § 1 momentti

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston 7.12.2023
hyväksymä rakennusvalvontataksa vuodelle 2024 11 § a kohta

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Eemi Mäntymaa, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 36665
eemi.mantymaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulKL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 2 Oikaisunhakijan viesti 24.9.2024
- 3 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k, JulKL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Oheismateriaali

- 1 Helsingin rakennusvalvontataksa 2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätös 11.4.2024 § 73

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisunhakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 11.04.2024 § 73

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 28.10.2021 § 222

§ 524

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 26.9.-2.10.2024 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 26.9.-2.10.2024 tekemiä päätöksiä:

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

[Päätökset](#)

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus

Maankäyttöjohtaja

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, toimitilatontit ja kiinteistökehitys, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, kasvatuksen ja koulutuksen tilat, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, Myynti- ja vuokraustiimi, tiimipäällikkö

08.10.2024

Asia/14

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, infrapäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu alueellinen rakennuttaminen -yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, tapahtumat ja maanvuokraus tiimi-päällikkö,

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asumisen palvelut, asumisen yksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asumisen palvelut, asumisen yksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Toimialan yhteiset palvelut

Hallinto- ja lakipalvelut, hallintopäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 26.9.2024

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

08.10.2024

Asia/14

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kokonaisuudessaan internetissä, siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja tai henkilötietoja, jotka voivat vaarantaa yksityisyyden suojan, osoitteessa:

[Viranhaltijapäätökset / Helsingin kaupunki](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

08.10.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 511, 512, 513, 514, 515, 516, 518, 519, 520, 521, 522 ja 524 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 517 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

08.10.2024

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

08.10.2024

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 523 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)

08.10.2024

- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

08.10.2024

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

08.10.2024

2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

08.10.2024

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja
511-522 §

Risto Rautava
puheenjohtaja
523-524 §

Kristina Gustafsson
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mia Haglund

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.10.2024.